

خلاصه مذاکرات مجلس شورای اسلامی

دوره یازدهم - سال سوم

جلسه علنی دویست و هفتادم (۲۷۰) - روز سه شنبه ۱۴۰۱/۱۰/۲۰

(۱) رسیدگی به گزارش کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس در مورد سؤال ملی آقای محمدحسین فرهنگی، نماینده تبریز، آذربایجان و اسکو از وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (نمایندگان با ۱۵۶ رأی موافق، ۵۵ رأی مخالف و ۱۰ رأی ممتنع از مجموع ۲۳۹ نماینده حاضر در صحن از توضیحات وزیر قانع شدند).

(۲) رسیدگی به گزارش کمیسیون اجتماعی مجلس در مورد ارزیابی ابعاد چالشی صندوق‌های بازنشستگی و عملکرد دستگاه‌های اجرایی مربوط (پس از قرائت گزارش کمیسیون اجتماعی و توضیحات وزیر تعامل، کار و رفاه اجتماعی و اظهارات چند تن از نمایندگان مجلس، نایب رئیس مجلس جمع‌بندی از مسائل مطروحه ارائه دادند).

(۳) قرائت گزارش کمیسیون اصل نودم قانون اساسی مجلس در خصوص تخلفات و ترک فعل‌های حوزه توسعه روستایی در اجرای ماده ۱۰۱ قانون آینن‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

(۴) قرائت گزارش نهایی کمیسیون اقتصادی مجلس در مورد تحقیق و تفحص از منطقه آزاد قشم در اجرای ماده ۲۳۴ مکرر قانون آینن‌نامه داخلی مجلس (نمایندگان مجلس با ۱۵۸ رأی موافق، ۱۷ رأی مخالف و ۶ رأی ممتنع از مجموع ۲۱۱ نماینده حاضر در صحن؛ ارسال گزارش مذکور به قوه قضائیه برای بررسی تخلفات را به تصویب رساندند).

(۵) ناطقان میان دستور (آقایان: زنگنه، مظلومی، حسینی قطب‌آبادی، محزم‌زاده یخفروزان و بهروزی‌فر)

(۶) تذکرات آینن‌نامه‌ای، تذکرات شفاهی و اخطار قانون اساسی

(۷) اعلام ختم جلسه: جلسه آینده ساعت ۷:۴۵ صبح روز چهارشنبه ۱۴۰۱/۱۰/۲۱

دارد که در بین انتخابات بهترین‌ها انتخاب نشده باشند اما تمام تلاش خود را کردم که انسان‌های انقلابی، عالم و با تجربه انتخاب کنیم.

دکتر زلفی گل ادامه داد: طبق قولی که به مجلس و مردم داده بودیم، اولین اقدام ما تأسیس معاونت فناوری و نوآوری وزارت خانه بود که خوشبختانه با نام‌گذاری سال جدید همزمان شد. تأسیس صندوق علوم، تحقیقات و فناوری اقدام دیگری بود که نمایندگان مجلس در قانون بودجه ۱۴۰۱، ۴۰ درصد از بودجه پژوهشی شرکتهای دولتی را به این صندوق واریز کردند.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری با اشاره به موضوع مهارتی در بخشی از سؤال، مطرح کرد: مهارت محور کردن آموزش عزمی فرآبخشی می‌خواهد. ما نیاز به قانونی داریم که همه وزارت‌خانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی و صنایع خصوصی سیستم تشویقی برایشان در نظر بگیرند که دانشجویان را برای کارورزی پذیرند. ایجاد خوابگاه، فضا و وسیله ایاب و ذهاب برای این دانشجویان ضروری است.

ایشان ادامه داد: ۲۹ پروژه عمرانی در دانشگاه فنی و حرفه‌ای را تکمیل و افتتاح کرده‌ایم و حدود ۲۹ هزار ظرفیت دانشجو مهارت محور را افزایش داده‌ایم. اکنون ۱۰۰ پروژه نیمه تمام داریم که ۵۰ درصد آنها با مشارکت خیرین انجام خواهد شد و تمام تلاش خود را می‌کنیم که از ظرفیت سفرهای ریاست جمهوری استفاده کنیم و آنها را در کمترین زمان افتتاح کنیم. دکتر زلفی گل با اشاره به دانشگاه‌های فنی و حرفه‌ای مطرح کرد: در دانشگاه‌های فنی و حرفه‌ای نسبت استاد به دانشجو یک به ۱۳۶ است؛ آموزشکدهای داریم که ۱۷۰۰ دانشجو و یک عضو هیأت علمی دارد، باید تلاش کنیم که این مشکل را برطرف کنیم.

عضو کابینه دولت سیزدهم ادامه داد: سرانه اعتبار پژوهشی در آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای متأسفانه یک پنجم سایر دانشگاه‌ها است و در این زمینه مطالعه تطبیقی انجام می‌دهیم. که در سیاست‌گذاری‌های مهارت محور مد نظر قرار دهیم. وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، در فرصت نوبت دوم ارائه توضیحات خود، مطرح کرد: در بخش فناوری اتفاقات مبارکی در وزارت علوم افتاده است که بخشی از آن را بیان می‌کنم.

ایشان ادامه داد: طراحی سامانه دارا یکی از این موارد است؛ اگر ما برای یک موضوعی بخواهیم جستجو کنیم و فرد صاحب نظر را پیدا کنیم در حال حاضر هیچ سیستمی نداریم. این

() رسیدگی به گزارش کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس در مورد سؤال ملی آقای محمدحسین فرهنگی، نماینده تبریز، آذرشهر و اسکو از وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (نمایندگان با ۱۵۶ رأی موافق، ۵۵ رأی مخالف و ۱۰ رأی ممتنع از مجموع ۲۳۹ نماینده حاضر در صحنه از توضیحات وزیر قانع شدند).

در ایندا گزارش کمیسیون درخصوص سؤال آقای محمدحسین فرهنگی، نماینده تبریز، آذرشهر و اسکو مبنی بر اینکه «علت عدم توجه به توسعه و حمایت از آموزش‌های کاربردی مهارتی مرتبط با مشاغل موجود در کشور و بی‌توجهی به تصویب رشتۀ‌های مورد نیاز و عدم رسمیت دادن به آنها چیست؟» و «برنامۀ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای اصلاح فرأیند و تجدیدنظر در اجرای شیوه‌ها و روش‌های کنونی که باعث افت علمی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و عدم همسوئی آنها با سیاست‌های دولت محترم شده است، چیست؟» قرائت گردید.

آقای دکتر زلفی گل، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، در پاسخ به سؤال مطروحه، ضمن تبریک میلاد حضرت زهرا (س) و روز مادر گفت: به جامعۀ فهیم و فرهیختۀ دانشگاهی کشور دست مزیزد می‌گوییم چرا که نیمسال اول سال ۱۴۰۱ را علی‌رغم همه سختی‌ها با حلم و صبوری پشت سر گذاشتند. ایشان اظهار داشتند: سخت اعتقاد داریم که املای نا نوشته غلط ندارد؛ ددها و صدها تصمیم گرفته می‌شود و بدیهی است که برخی از آنها کارایی و اثربخشی لازم را نداشته باشد. در این مدت تمام تلاش خود را کردیم که شاخص‌های حکمرانی علمی را مورد نظر قرار دهیم. چون در وزارت‌خانه‌ای مدیریت می‌کنیم که مبنای آن دانایی، علم و تحقیق و پژوهش است.

ایشان افروزد: بعد از دو سال و نیم آموزش مجازی و تعطیلی دانشگاه‌ها به صورت حضوری، بازگشایی دانشگاه‌ها در طی این مدت که با محدودیت‌هایی مواجه بود و بسیاری از خوابگاه‌های خودگردان تعطیل شده بود و بودجه دانشگاه‌ها به دلیل نبودن بودجه غذا، خوابگاه و ایاب و ذهاب درصد رشد لازم را نداشت، دولت مردمی این جسارت را به خرج داد که بازگشایی دانشگاه‌ها را به لطف خدا آغاز کردیم.

وزیر علوم اظهار کرد: در بدو پذیرش مسئولیت در وزارت علوم، «کمیته انتصابات» را که ۹ نفر بودند با حضور دو وزیر سابق و معاونان وزیر برای انتخابات روسای مؤسسات آموزش عالی شکل دادیم و از خرد جمعی استفاده کردیم؛ اگرچه امکان

۱۴۰۱ ارتقاء پیدا کرده است. تعداد «دانشمندان ۲ درصد» کشور ما از هزار و ۷۰۱ در سال ۱۴۰۰ به هزار و ۹۴۱ افزایش پیدا کرده است.

عضو کابینه دولت سیزدهم مطرح کرد: در بعد فرهنگی ما در هیأت‌های امنا، رئسا را موظف کردیم اعتبارات را برای امور فرهنگی اختصاص دهنده و از نمایندگان خواهش می‌کنم که در بودجه مؤسسات آموزش عالی، ردیف بودجه فرهنگی و ردیف بودجه پژوهشی را مستقل کنند چرا اینقدر مشکلات مؤسسات عالی زیاد است که بودجه فرهنگی و پژوهشی ذبح می‌شود.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری با اشاره به جهاد تبیین بیان کرد: اقدامات مبارکی در بعد جهاد تبیین افتاده است موضوع راویان پیشرفت را داریم، در بعد کاررسانی از نیروهای جوان انقلابی و جذب نخبگان اتفاقات مبارکی افتاده است. با همکاری بنیاد ملی نخبگان این موضوع تدوین شد و به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید و نخبگانی که عضو شورای نخبگان هستند و جایزه شهید شهریاری را می‌گیرند جذب دانشگاه‌ها به عنوان هیأت علمی می‌شوند.

ایشان افزود: برای تقویت علوم پایه و علوم انسانی ما مرکز علوم انسانی را در وزارت علوم تأسیس کردیم و با همکاری بنیاد نخبگان رتبه‌های زیر ۱۰۰ و المپیادی‌ها را بورس کرده‌ایم و خوشبختانه در سال جاری تعداد افرادی که در رشته‌های علوم پایه و رشته‌های اولویت‌دار ثبت‌نام کرده و پذیرش شده‌اند دو برابر شده است. با همکاری دانشگاه فرهنگیان بستری را ایجاد کردیم که دانشجویان علوم پایه و علوم انسانی انگیزه برای تلاش و کوشش بیشتر داشته باشند. در تعدادی از دانشگاه‌ها بورسیه صنعت را برای نخبگان ایجاد کرده‌ایم، دانشگاه هرمزگان سردمدار بود و دانشگاه یزد و اخیراً دانشگاه صنعتی سهند تبریز در این مسیر گام برداشته‌اند و بقیه دانشگاه‌ها هم این کار را انجام می‌دهند.

دکتر زلفی گل در پایان مطرح کرد: سبب سرخ آرزوها را از درخت علم می‌چینم / آنچه را با چشم نتوان دید با نگاه علم می‌بینم.

آقای دکتر محمدحسین فرهنگی در جریان رسیدگی به سؤالی که از وزیر علوم، تحقیقات و فناوری مطرح کردند، در خصوص لزوم اصلاح فرآیند و تجدیدنظر بر اجرای شیوه‌های کنونی و عدم حمایت از آموزش‌های علمی و کاربردی، گفت: رابطه آموزش علمی و تکمیلی از هم گسیخته است در حالی

موضوع در ابعاد بین‌المللی وجود دارد اما در ابعاد داخلی نداریم و چنین سامانه‌ای که دو زبانه باشد نیاز داریم و کارهای کارشناسی آن انجام شده است و امیدواریم در دهه مبارک فجر این طرح را افتتاح کنیم.

دکتر زلفی گل مطرح کرد: «تأسیس سامانه نظام ایده‌ها و نیازها» که مورد توجه دانشگاهیان قرار گرفته است. نیازهای صنایع خصوصی و صنایع دولتی در آنچا ثبت و ضبط می‌شود و موجب هم‌سانی پژوهشگران، دانشگاهیان با نیازها و مسائل جامعه می‌شود و خوشبختانه در نظام سنجش و آموزش برای تحقیقات نیازمحور برنامه‌های خاصی را انجام داده‌ایم.

عضو کابینه دولت سیزدهم تأکید کرد: تاکنون بیش از ۷ هزار و ۵۰۰ نیاز در این سامانه ثبت و ضبط شده است و خوشبختانه این سامانه در شورای عالی انقلاب فرهنگی و توسط نمایندگان مجلس تصویب شده است و در بودجه سال ۱۴۰۱ آمده است.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری افزود: در طی یک سال گذشته رشد اشتغال دانش بنیان ۵۰ درصد بوده است و بیش از ۴۰ هزار رشد اشتغال دانش بنیان در هسته‌های فناور مستقر در مراکز پارک‌های علم و فناوری و شرکت‌های دانش بنیان داشتیم. تعداد هسته‌های فناور مستقر در پارک‌های علم و فناوری از ۱۰ هزار و ۸۰۰ به ۱۱ هزار و ۵۴۰ افزایش پیدا کرده است. با رایزنی‌ها و هماهنگی‌ها با ستاد کل نیروهای مسلح، امریبه پسادکترا را به تصویب رساندیم و ان شاء الله به زودی اجرایی می‌شود.

ایشان ادامه داد: طرح تور فناوری و دستیار فناوری اجرایی شده است، سامانه رصد دانش آموختگان انجام شده است، طبق فرمایشات مقام معظم رهبری که می‌فرمایند علم دو کاربرد دارد یکی رسیدن به مرجعیت علمی و دیگری رسیدن به رفع نیازهای جامعه. ما برای هر دو بعد برنامه‌ریزی کردیم. الان هر ماه یک مجله تحت نمایه بین‌المللی منتشر می‌شود و این یعنی مرجعیت علمی و ما شرایطی داریم که محققان سایر کشورها در بستر مجلات ما قلم بزنند.

دکتر زلفی گل در ادامه افزود: تعداد مقالات علمی در سال ۱۴۰۰ از ۵۹ هزار و ۶۶۰ به ۷۷ هزار و ۳۲۷ ارتقاء پیدا کرده است، اج ایندکس ژورنال در بعد ملی از ۳۷۷ به ۴۰۸ ارتقاء پیدا کرده، از بعد کمیتی علم رتبه ما از ۱۶ به ۱۹ ارتقاء پیدا کرد. تعداد دانشمندان بین‌المللی ما که باعث افتخار ایران و ایرانی است از ۶۵۸ نفر در سال ۱۴۰۰ به ۸۴۱ نفر در سال

دیگری محقق نشده است. طرح دیگری تحت عنوان ایجاد اشتغال برای فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و ورود آنها به بازار کار وجود دارد که عملکرد آن در اکثر استان‌ها نزدیک به صفر است.

نماینده تبریز با بیان اینکه نیروهای به کارگرفته شده در دانشگاه‌ها همسو با دولت رئیسی نیست، بیان کرد: همین که پذیرفته شود چنین اقدامی صورت نمی‌گیرد برای من نماینده کافی است متأسفانه فردی که در جریان سال ۸۸ در مقابل جریان شما بوده و از نظر علمی وجهه خاصی ندارد و بومی نبوده به عنوان رئیس دانشگاه انتخاب و چند بسیجی را برداشته و افراد مسئله دار را نصب کرده است اگر می‌خواهیم از جریانی غیر همسو در دانشگاه‌ها استفاده کنیم از استداد تمام بومی و افرادی که تجارب علمی و اجرایی دارند انتخاب کنیم. دکتر فرهنگی، درپایان اعلام نمود که از توضیحات وزیر قانع نشده است و سؤال خود را به رای گذاشت. نمایندگان مجلس شورای اسلامی با ۱۵۶ رأی موافق از مجموع آرا (۲۳۹ رأی) از توضیحات وزیر علوم قانع شدند.

(۲) رسیدگی به گزارش کمیسیون اجتماعی مجلس در مورد ارزیابی ابعاد چالشی صندوق‌های بازنشستگی و عملکرد دستگاه‌های اجرایی مربوط (پس از قرائت گزارش کمیسیون اجتماعی و توضیحات وزیر تعامل، کار و رفاه اجتماعی و اظهارات چند تن از نمایندگان مجلس، نایب رئیس مجلس جمع‌بندی از مسائل مطروحه ارائه دادند).

سخنگوی کمیسیون اجتماعی مجلس (آقای دکتر لطفی) در نشست علنی روز سه شنبه مجلس شورای اسلامی، گزارش کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی در خصوص ارزیابی ابعاد چالشی صندوق‌های بازنشستگی و عملکرد دستگاه‌های اجرایی مربوط (با محوریت احکام قانونی، بودجه‌ای و جهت گیری بودجه ۱۴۰۲) را به شرح زیر قرائت کرد:

مقدمه:

نظام تأمین اجتماعی و به طور خاص صندوق‌های بازنشستگی در ایران با مشکلات متکثراً و البته پیچیده‌ای دست و پنجه نرم می‌کند که هر سه وجه تشکیل‌دهنده آن یعنی بیمه شده، کارفرما و دولت را درگیر نموده است و طی سالیان اخیر به دلیل وابستگی این صندوق‌ها به بودجه دولت، ابعاد گستره‌ای پیدا کرده به گونه‌ای که ابلاغ سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی ابلاغی مقام معظم رهبری در ۱۴۰۱ / ۰۱ و نیز تأکید موکد ایشان در سیاست‌های برنامه

که کشورهای دیگر تجارب موفقی دارند که با فرهنگ سازی رشته‌های فرعی را در کنار رشته‌های اصلی آموزش می‌دهند و افراد شاغل در رشته‌های فنی دانش خود را براساس علاقه شخصی در رشته‌های شخصی پی جویی کردن.

نماینده مردم تبریز و آذرشهر و اسکو در مجلس ادامه داد: آموزش علمی و تکمیلی مورد رضایت وزارت علوم انطباقی با نیاز کشور و شرایط اقتصادی ندارد. از سوی دیگر محدودیت‌هایی برای مراکز آموزشی فنی و مهارت آموزی و آموزش علمی و کاربردی ایجاد می‌کند که لازم است تقویت، رعایت استاندارد و رسمیت دادن به آموزش کاربردی لحاظ شود که متأسفانه چنین نیست.

ایشان ادامه داد: همانطور که وزیر در سخنان خود گفت در واحدهای علمی کاربردی نسبت عضویت هیأت علمی به دانشجو یک به هزار و هفتصد است که این بدترین شرایط است و در بهترین شرایط یک به ۳۰۰ را دیده‌ایم در حالی که در سایر دانشگاه‌ها شاهد نسبت یک به ۲۰ و یا یک به ۱۵ بوده‌ایم، یک علت این نسبت به دورانی برمی‌گردد که در آموزش و پژوهش حق التدریسی‌ها تبدیل عضویت شدند اما وزارت علوم در موارد مشابه اقدامی نکرد.

ایشان ادامه داد: اگر وزارت علوم لایحه یک سطري در این زمینه ارائه کند و وضعیت هیأت علمی دانشگاه‌های علمی کاربردی در آن اصلاح شود، حتماً نمایندگان با آن همراهی می‌کنند. مورد دیگر این است که بخش قالب وزارت علوم با تفکر انقلابی همراه با دولت ارزشمند آقای رئیسی شکل نگرفته است. این موضوع را در استان‌های مختلف پیگیری کرده ام، گرایش‌های هیأت علمی دانشگاه‌ها به لحاظ سیاسی با ارزش‌های موردن اصلاح در این زمینه نبوده‌ایم. به طور مثال در یکی شاهد روند اصلاح در این زمینه نبوده‌ایم. که شاخص‌های این فرد موردن قبول نبوده و افرادی با همین شاخص در همان دانشگاه برای انتصاب وجود داشت.

فرهنگی در ادامه خاطرنشان کرد: از سویی دیگر فرصت‌هایی وجود دارد که وزارت علوم به آن توجهی ندارد. براساس موافقت‌نامه‌ای که در سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای وجود دارد برای ایجاد مهارت‌های فردی در دانشگاه‌ها و دانشجویان در حال تحصیل همکاری باید بین وزارت علوم و این بخش شکل بگیرد اما به جز چهار استان این موضوع در بخش

از دولت،٪ ۵٪ مرتبط با سود سهام دریافتمنی و ٪ ۵٪ مرتبط با سایر مطالبات میباشد.

سن موثر بازنیستگی و ارتباط آن با امید به زندگی:

امید به زندگی در ایران، از سال ۱۳۳۰ تا امروز از ۴۶ سال به ۷۶ سال افزایش پیدا کرده است. این در حالی است که طی همین سال‌ها، خلاف قاعده، متوسط سن بازنیستگی از ۵۷ سال به ۵۱ سال کاهش پیدا کرده است و منجر به تغییر زودهنگام وضعیت بیمه پرداز به وضعیت مستری بگیر می‌شود.

نسبت پشتیبانی:

بررسی‌ها نشان می‌دهد هم اکنون نسبت پشتیبانی سازمان تأمین اجتماعی، به عنوان بزرگ‌ترین صندوق بازنیستگی کشور، ۵۱٪ است که نزدیک به حداقل نسبت پشتیبانی برای عدم ورشکستگی یک سازمان بیمه‌ای است (حداقل نسبت پشتیبانی ۳٪ می‌باشد). این نسبت در صندوق بازنیستگی کشوری ۶۵٪، در مؤسسه صندوق حمایت و بازنیستگی کارکنان فولاد ۷۰٪ است که از وخت این وضعیت این صندوق‌ها حکایت دارد.

نرخ جایگزینی و کفایت مستمری:

یکی از دلایل اصلی نرخ جایگزینی بالا در ایران، نحوه محاسبه حقوق بازنیستگی افراد است. در شرایطی که در اغلب نظام‌های بازنیستگی دنیا متوسط ۵ سال پایانی سنت از خدمت فرد یا تمام سال‌های بیمه‌پردازی فرد مبنای محاسبه قرار می‌گیرد، در ایران، دو سال آخر خدمت فرد، مبنای محاسبه است. در حالی که میانگین نرخ جایگزینی خالص در اتحادیه اروپا ۵/۶۳٪ و در کشورهای سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (تأمین اجتماعی، بازنیستگی کشوری و کشاورزان، روساییان و عشایر) ۶/۵٪ است، میانگین این نرخ در کشور ما برای سه صندوق اصلی (تأمین اجتماعی، بازنیستگی کشوری و کشاورزان، روساییان و عشایر) ۸۳٪ است که به رغم این نرخ جایگزینی بالا، کفایت مستمری در ایران پایین بوده و عملاً حقوق بازنیستگی بسیاری از افراد، پاسخگوی هزینه‌های زندگی آنان نیست و این امر صندوق‌های بازنیستگی را در مقابل نوسانات اقتصاد کلان بسیار حساس کرده است.

نسبت تعهدات به دارایی‌ها:

به استناد گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ارزش حال تعهدات صندوق بازنیستگی کشوری، حدود ۲۲۴٪ از تولید ناخالص داخلی، ارزش دارایی‌ها حدود ۳۷٪ تولید ناخالص داخلی و کل کسری آن حدود ۱۸۷٪ از تولید ناخالص داخلی است که عملاً صندوق به شدت ناپایدار است، بلکه باید نزدیک به ۸٪ برابر تولید ناخالص داخلی کشور برای جبران کسری این صندوق هزینه شود.

نرخ سالمندی و باروری در ایران:

هفتم توسعه بر استقرار نظام جامع تأمین اجتماعی (بند پنجم) نشان از اهمیت ساماندهی این حوزه دارد.

مطابق با بررسی‌های صورت گرفته چالش‌های موجود در این حوزه در دو بخش ۱- مدیریت و راهبری صندوق‌ها ۲- چگونگی تأمین کسری منابع مالی این صندوق‌ها در سطح مدیریت کلان کشور، مطرح می‌باشد و ضرورت دارد سیاست‌های مناسب برای رفع این مشکلات مدد نظر سیاستگذاران به ویژه در جریان تصویب قانون بودجه سال ۱۴۰۲ و برنامه هفتم توسعه مد نظر قرار گیرد.

در همین راستا، با توجه به اهمیت موضوع و در پیش بودن ایام بررسی لواح برنامه هفتم توسعه و بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور، کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی برآن شد ضمن برگزاری جلساتی با مسئولین ذیربیط در صندوق‌های بازنیستگی به شناسایی مهم ترین ابعاد چالش‌های این صندوق‌ها و راهکارهای پیش رو برای رفع و کاهش تبعات سوء آنها بپردازد که اینک نتایج اجمالی در راستای اجرای ماده (۱۰۷) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی به حضور مردم شریف ایران و نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌گردد.

بخش نخست: اهم چالش‌های فعلی صندوق‌های بازنیستگی
در ایران ۱۸ صندوق بازنیستگی وجود دارد که در مجموع حدود ۲۳/۶ میلیون مشترک و مستمری بگیر اصلی را تحت پوشش قرار داده اند. براساس گزارش‌های واصله به کمیسیون و آخرین آمار منتشر شده (سال ۱۳۹۹) حدود ۱۷/۹ میلیون نفر مشترک اصلی سازمان تأمین اجتماعی، حدود ۱/۵ میلیون نفر مشترک اصلی صندوق بازنیستگی کشور، حدود ۱/۵ میلیون نفر مشترک اصلی صندوق روستائیان و عشایر و ۱/۱ میلیون نفر مشترک اصلی صندوق تأمین اجتماعی نیروهای مسلح هستند. از تعداد مشترکان سایر صندوق‌های بازنیستگی دستگاهی اطلاعات دقیقی در دسترس نیست، اما براساس آخرین آمارها در سال‌های اخیر، تعداد مشترکان آنها در مجموع، حدود ۷۰۰ هزار نفر تخمین زده می‌شود. مطابق با ارزیابی‌های کمیسیون برخی از مهمترین چالش‌های فعلی صندوق‌های بازنیستگی به شرح ذیل می‌باشد:

مطالبات صندوق‌های بازنیستگی از دولت

به استناد گزارش تغیری بودجه سال ۱۴۰۰، میزان کل مطالبات صندوق‌های بازنیستگی تا پایان سال ۱۳۹۹ بالغ بر ۵، ۱۲، ۰۹ میلیون ریال بوده است که (۷۶٪) درصد از میزان کل مطالبات مربوط به سازمان تأمین اجتماعی، (۱۲٪) درصد مربوط به مؤسسه صندوق حمایت و بازنیستگان کارکنان فولاد، (۱۰٪) درصد مربوط به صندوق بازنیستگی کشوری و (۲٪) درصد مربوط به صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر می‌باشد. لازم به ذکر است میزان ۹۰٪ از مطالبات صندوق‌های بازنیستگی مرتبط با مطالبات

بابت اجرای احکام ذیل به دستگاه‌های مربوطه به شرح زیر اقدام نماید...

مبلغ ۹۰۰ هزار میلیارد ریال بابت پرداخت بدھی دولت به سازمان تأمین اجتماعی، متناسب‌سازی بازنیستگان تأمین اجتماعی و بیمه قالبیافان مبلغ ۹۰ هزار میلیارد ریال با سازمان بازنیستگی کشوری

بابت متناسب‌سازی بازنیستگان کشوری

مبلغ ۵۰ هزار میلیارد ریال به سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح بابت متناسب‌سازی بازنیستگان لشگری

دراین راستا مطابق با ارزیابی‌های صورت گرفته در کمیسیون:

هیأت وزیران نوع و میزان سهام قابل واگذاری به دستگاه‌های مذکور را مشخص نموده است. همچنین واگذاری سهام توسط سازمان خصوصی سازی به سازمان‌های مذکور صورت پذیرفته است. بنابراین حکم مصرح در بند (۵) تبصره (۲) قانون بودجه سال جاری اجرای شده است.

به استناد مفاد اجزاء ۱ و ۲ بند (ز) تبصره (۲۹) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور، به دولت اجازه داده شده است که برای اجرای تکالیف مقرر در قانون مذکور در مقابل دستگاه‌های اجرایی دارای اعتبار از محل مصارف عمومی دولت، از طریق واگذاری سهام شرکت‌های دولتی و یا تهاتر نفت خام و میانات گازی اقدام نماید. ارزیابی‌های کمیسیون حاکی از آن می‌باشد که علی‌رغم امکان بهره گیری دولت از این ظرفیت قانونی برای تأديه بدھی‌های خود به صندوق‌های بازنیستگی، مستند به گزارش تفریغ شش ماهه بودجه سال ۱۴۰۱ این حکم تجویزی فاقد عملکرد بوده است.

مطابق با بررسی‌های صورت گرفته، در برخی از مواقع صندوق‌های بازنیستگی به رغم اختیار قانونی در جهت تقسیم سود خالص شرکت‌های تابعه و متعاقباً دریافت وجود آن جهت تأمین نقدینگی مورد نیاز منجمله پرداخت حقوق و مزایای بازنیستگان و همچنین ایفای تعهدات بیمه درمانی خود (سازمان تأمین اجتماعی)، از این کار اجتناب نموده و صرفاً ۱۰٪ از سود خالص شرکت‌های تابعه خود را به دلیل الزامات قانونی تقسیم می‌نمایند. که عمدتاً به آن دلیل است که واحدهای اجرایی مزبور استفاده از بودجه عمومی کشور (کمک دولت) و یا اخذ تسهیلات از بانک‌های عامل را به عنوان راهکار جایگزین جهت تأمین نقدینگی مورد نیاز خود انتخاب نموده اند. این در شرایطی است که گزینه‌های پیش‌گفته به ترتیب منجر به کاهش سرانه بودجه عمومی (انتقال منابع مندرج در بودجه عمومی جهت پرداخت تعهدات صندوق‌ها) و افزایش هزینه‌های تأمین نقدینگی برای صندوق‌های مزبور گردیده است. در همین راستا لازم به اشاره است به استناد گزارش تفریغ بودجه سال ۱۴۰۰ تا پایان سال ۱۴۰۰ مبلغ ۳۳، ۷۵۴، ۷۴۰ میلیون ریال از سود سهام دریافتی از شرکت‌های تابعه در صندوق‌های بازنیستگی وصول نگردیده است.

بر اساس داده‌های پژوهشکده آمار برآورد می‌شود که جمعیت سالم‌مند کشور در سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۳۰، در سناریوهای مختلف حدود چهار برابر شود و از ۴ میلیون و ۸۷۰ هزار نفر در سال ۱۳۹۵ به حدود ۱۶ میلیون نفر در سال ۱۴۳۰ برسد. ارزیابی نرخ باروری در ایران که توسط سازمان ملل متحدد انجام شده نیز نشان می‌دهد که این نرخ از ۶/۲۸ در سال ۱۳۵۸ به ۱/۶۲ در سال ۱۳۹۸ رسیده است.

وجود مشکلات ساختاری

موانع ساختاری نظیر عدم تحقق نظام چندلایه تأمین اجتماعی که هزینه‌های قابل توجهی خارج از اصول بیمه‌ای را به صندوق‌ها تحمیل کرده است، شیوه اداره و مدیریت دارایی صندوق‌ها، نرخ بیکاری بالا که موجب کاهش ورودی‌های جدید و در نتیجه کاهش نسبت پشتیبانی در صندوق‌ها شده است، تورم فراینده ناشی از ناکارآمدی نظام اقتصادی که تعهداتی خارج از اصول بیمه‌ای را به صندوق‌ها تحمیل کرده است، از جمله دیگر عواملی است که در قالب مشکلات ساختاری، ناترازی صندوق‌ها را تشید کرده است.

بخش دوم: نتایج ارزیابی کمیسیون

به استناد ماده (۲۹) قانون الحق مادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) "دولت مکلف بوده است تا در راستای ایجاد ثبات، پایداری و تعادل بین منابع و مصارف صندوق‌های بیمه و بازنیستگی نسبت به اصلاح ساختار این صندوق‌ها براساس اصول کاهش وابستگی این صندوق‌ها به کمک از محل بودجه عمومی دولت و... اقدام نماید." در همین راستا، به استناد گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، میزان اعتبارات دریافتی صندوق‌ها از محل بودجه عمومی دولت طی چند سال اخیر نه تنها کاهش نیافته بلکه میزان آن از حدود ۳۰ هزار میلیارد تومان در ۱۴۰۱ سال ۱۳۹۳ به حدود ۲۱۷ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۰ رسیده است. بدیهی است اعتبارات کمکی به صندوق‌های دستگاهی ورشکسته همچون صندوق بازنیستگی کارکنان صدا و سیما، صندوق بازنیستگی کارکنان هما و... از آن جایی که ذیل اعتبارات دستگاه اصلی پرداخت می‌شود، در این آمار لحاظ نشده است. لازم به ذکر است به استناد گزارش تفریغ بودجه سال ۱۴۰۰ دیوان محاسبات کشور، سهم دولت از مستمری پرداختی به منابع عمومی دولت حدود ۸/۲ بوده است که رقم بالایی محسوب می‌شود.

در راستای تحقق حکم بند (الف) ماده (۱۲) قانون برنامه ششم توسعه مبنی بر تکلیف دولت به تأديه بدھی‌های خود به سازمان تأمین اجتماعی و مطابق با مفاد اجزاء ذیل تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور دولت مکلف گردیده است با رعایت سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، مبلغ یک میلیون و سیصد هزار میلیارد ریال از طریق واگذاری سهام شرکت‌های دولتی

ماندن این حکم قانونی در رابطه با ضرورت اصلاح ساختار این صندوقها و شرکت‌های تابعه می‌باشد. در راستای تحقق حکم بالادستی مذکور دولت مکلف است اقدامات لازم -همچون تصریح احکام تکلیفی مورد نیاز در برنامه هفتم توسعه- را برای اصلاح ساختار صندوق‌های بازنیستگی و رعایت اصول سرمایه‌گذاری انجام داده و نیز گزارش آن را مستمرأً به کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

مطابق با حکم جزء (۲۹) ماده (۲۹) قانون الحق برحی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) : "ایجاد هرگونه تعهد بیمه‌ای و بار مالی خارج از ارقام مقرر در جداول قوانین بودجه سنواتی برای صندوق‌ها ممنوع است...". در همین راستا، با توجه به اینکه ادامه متناسب‌سازی حقوق بازنیستگان در صندوق‌های بازنیستگی به ویژه در سازمان تأمین اجتماعی که دارای بیش از ۳ میلیون نفر مستمری بگیر می‌باشد مستلزم تأمین منابع پایدار توسط دولت در قوانین بودجه و پیرو آن تخصیص و پرداخت به موقع منابع به صندوق‌های ذیربطری می‌باشد، انتظار می‌رود در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، دولت سهم اعتبارات مربوطه را به صورت دقیق بپیش‌بینی و درج نماید چراکه در غیر این صورت زمینه استقرار این صندوق‌ها از سیستم بانکی، رشد مطالبات آنها از دولت و در نهایت و خیمتر شدن وضعیت منابع و مصارف صندوق‌های بازنیستگی را بیش از پیش شاهد خواهیم بود. لذا پیشنهاد می‌گردد در جریان تصویب لایحه برنامه هفتم توسعه اتخاذ هرگونه تصمیم در خصوص بیمه‌های اجتماعی منوط به پیش‌بینی بار مالی آن براساس اصول و قواعد و محاسبات بیمه‌ای و با لحاظ تعهدات بین‌النسلی و رعایت حقوق مکتبه بیمه شدگان و مستمری بگیران گردد.

سازمان تأمین اجتماعی در شرایط فعلی صرفاً "مسئولیت محور" و "تعهد محور" است. اما در نوع نظام تأمین اجتماعی «حق بیمه محور»، هر فرد به نسبتی که به عنوان حق بیمه به صندوق تأمین اجتماعی واریز می‌کند، دریافت می‌کند. بدیهی است در صورت استقرار نظام تأمین اجتماعی از نوع "حق بیمه محور" دولت و به ویژه سازمان تأمین اجتماعی خواهند توانست از طریق یک برنامه‌ریزی و ریل گذاری صحیح حتی از میزان اشتغال ناقصی که در کشور وجود دارد نیز دریافتی داشته باشند. در همین راستا پیشنهاد می‌گردد بهره گیری از شیوه‌های نوین بیمه پردازی در نظام رفاه و تأمین اجتماعی کشور مورد مطالعه و توجه کارشناسان امر قرار گرفته و به تبع آن، توسط قانونگذاران و سیاستگذاران در استناد و قوانین بالادستی لحاظ گردد.

مطابق با بررسی‌ها در کشور ما اغلب بازنیستگان به لحاظ عدم رضایت از وقوع بازنیستگی و احساس به داشتن توان مجدد فعالیت اقتصادی کماکان تمایل دارند پس از بازنیستگی، به اشتغال در مشاغل قبلی یا واحدهای کاری مشابه به تداوم فعالیت خویش اهتمام ورزند (هر چند که عدم کفایت حقوق بازنیستگی نیز تا

مطابق با مفاد بند (۴) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی-اصوب ۱۳۹۵، سازمان خصوصی سازی می‌باشد سهام شرکت‌های دولتی را به بخش خصوصی واگذار و منابع آن را در اختیار صندوق‌های بازنیستگی قرار دهد". صرف نظر از آن که در طی سال‌های گذشته و برخلاف قانون مستقیماً سهام این گونه شرکت‌ها به صندوق‌های بازنیستگی واگذار گردیده است، اینسوی دیگر مطابق با گزارش دیوان محاسبات کل کشور از ۲۸۵ شرکت مورد بررسی در انتهای سال ۱۴۰۰، ۴۹ شرکت معادل ۱۷ درصد زیان ده و ۲۶ شرکت مشمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت بوده اند. این موضوع بدان معناست که عمدتاً انتقال دارایی‌ها در قالب شرکت‌های زیان ده و بعضًا غیرفعال به صندوق، بابت رد دیون صورت گرفته است که، نه تنها کمکی به تأمین مالی بابت پرداخت حقوق و مزایای بازنیستگان و پرداخت سایر دیون صندوق ننموده است بلکه صندوقی را که در تأمین منابع با مشکلات جدی روبه رو بوده با چالش‌های اساسی مرتبط با این شرکت‌ها (مانند بهره وری پایین، دارایی‌ها و اموال مازاد و غیرمولد، زیان انباشته، نیروی انسانی مازاد و...) مواجه ساخته است.

بخش سوم: جمع‌بندی و پیشنهادات

با عنايت به مطالب مطرحه، به نظر می‌رسد محاسبات فنی (اکچوئری) صندوق‌های تأمین اجتماعی و سیاست‌گذاری برای انجام این دست از محاسبات مهمترین شاخص در دوام و عدم ورشکستگی صندوق‌های تأمین از جمله صندوق افزایش بیمه و کسورات پردازان صندوق‌های کارگری از جمله صندوق‌های بازنیستگی و رودی می‌باشد. لذا اکنون مهمترین مسئله صندوق‌های بازنیستگی و رودی آن هامی باشد. نرخ پایین ضریب پشتیبانی و کاهش مداوم ان طی چندسال اخیر نشان از آن دارد که عدم موفقيت سیاست‌گذاران کلان در حوزه ایجاد اشتغال خالص در کشور را می‌توان از جمله دلایل عمدۀ در رخداد وضعیت فعلی صندوق‌های بازنیستگی دانست.

علی ایحال، به عنوان جمع‌بندی گزارش حاضر به موارد ذيل اشاره می‌گردد:

وفق مفاد بند (۱) ماده (۲۹) قانون الحق برحی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) : "... تقویت فعالیت‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری سودآور با اولویت سرمایه‌گذاری در بازار پول و سرمایه، به نحوی که سود سرمایه‌گذاری مورد نظر کمتر از سود اوراق مشارکت بانکی نباشد"، به عنوان یکی از تکالیف دولت در راستای ایجاد ثبات، پایداری و تعادل بین منابع و مصارف صندوق‌های بیمه و بازنیستگی عنوان شده است. بررسی‌های کمیسیون حاکی از آن است در تعداد قابل توجهی از شرکت‌های تابعه صندوق‌های بازنیستگی، نرخ بازده سرمایه‌گذاری با نرخ اوراق مشارکت بانکی فاصله زیادی دارد که این موضوع بیانگر مغفول

اینجانب با گزارش کمیسیون اجتماعی مجلس در یک سو بوده و فهم مشترکی از مشکلات داریم.

ایشان افزو: کار ما در ساماندهی صندوق‌ها با توجه به سیاست‌های کلی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری در حوزه تأمین اجتماعی است و اساس بر استقرار نظام تأمین اجتماعی جامع و یکپارچه و چند لایه است. بست و تأمین اجتماعی، کاهش فاصله طبقاتی، بسیان‌سازی قواعد و مقررات بیمه‌ای در دستور کار ما قرار گرفته است.

مرتضوی با اشاره به وضعیت صندوق‌های بازنیستگی، عنوان کرد: صندوق‌های ۱۸ گانه کشور را به دو دوسته تقسیم می‌کنم، صندوق‌های تابع وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سایر صندوق‌های تخصصی و صنفی. تقریباً ۹۴ درصد جامعه هدف مشمول دریافتی از سوی سازمان تأمین اجتماعی و صندوق بازنیستگی کشوری و صندوق رستاییان و عشایر هستند و حدود ۶ درصد از مابقی جمعیت جامعه هدف از سایر صندوق‌ها تأمین منابع می‌شوند.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، اضافه کرد: مشکلاتی که در گزارش کمیسیون اجتماعی مجلس بود، ناشی از بسیاری از ناترازی‌ها است. یکی از ناترازی‌ها نسبت پشتیبانی و نسبت تعداد بیمه پردازان و مستمری بگیران در صندوق‌های مختلف کشوری، لشگری و تأمین اجتماعی، سیل شدید موضوعی را طی می‌کند تا جایی که تا سال ۱۳۶۰ تقریباً نسبت پشتیبانی ۱۲ به یک بوده است. اما هم اکنون گزارش‌ها حاکی از این است که در سال ۱۴۰۰ نسبت پشتیبانی صندوق‌های تأمین اجتماعی به ۳.۲ نفر کاهش پیدا کرده است و صندوق کشوری وضعیت بسیار نامناسب‌تر از این دارد.

ایشان افزود: مباحثی که سبب شده به ناترازی برسیم بحث کاهش سن بازنیستگی و خوشختانه افزایش امید به زندگی است. در سال ۱۳۳۰ سن بازنیستگی ۵۶ سال بوده و هم اکنون به ۵۱ سال رسیده و نرخ سن امید به زندگی ۴۷ سال بوده و هم اکنون ۷۶ سال است. همچنین نسبت پشتیبانی ما به لحاظ کاهش نرخ باروری هم به شدت رو به کاهش است به نحوی که ۶.۹۱ در سال ۱۳۳۸ به ۱.۶۲ رسیده است.

مرتضوی افزود: مشکل دیگر شکاف منابع و مصارف صندوق‌های بازنیستگی است. وضعیت بسیار نامناسبی در این حوزه وجود دارد تا جایی که منابع ما در سال ۹۴، ۵۶ همت بوده و مصارف ۷۳ همت و ۱۳۱ درصد مصارف نسبت به منابع افزایش داشته است. همچنین در سال ۱۴۰۰، تقریباً ۲۵۳

حدودی می‌تواند عامل چنین بازگشت به کاری باشد). به این ترتیب اغلب بازنیستگان علی‌رغم استفاده از حقوق بازنیستگی کماکان یک فرصت شغلی را هر چند خارج از واحد کاری قبلی، اشغال می‌نمایند. ثانیاً افراد بازنیستگه در صورت اشتغال مجدد، نه تنها در شرایط حاضر با اشتغال مجدد، یک فرصت شغلی را از جوانان اخذ کرده بلکه بواسطه عدم پرداخت حق بیمه مربوطه، در آینده نیز صندوق‌های بیمه‌ای را که دارای ماهیت مشاع بین النسلی بوده و جوانان امروز به عنوان بازنیستگان آینده باید از منافع آن برخوردار گردد را با کاهش منابع و بحران مواجه خواهند ساخت. از این رو با عنایت به مطالعه مطروحه پیشنهاد می‌گردد، مواردی که شرط سنی از قوانین مربوط به وقوع حالت بازنیستگی حذف شده یا یا با کاهش مواجه شده است مورد تجدید نظر قرار گرفته و با توجه به اهمیت موضوع و تجارب جهانی در سایر کشورها، اصلاحات اساسی در این خصوص در دستور کار مراجع ذیرخط قرار گیرد.

سخن پایانی:

به نظر می‌رسد قبل از هرچیز، به منظور تحقق اهداف یک نظام تأمین اجتماعی کارآمد و انتظام بخشی به چالش‌های متعددی که در حال حاضر صندوق‌های بازنیستگی کشور با آن مواجه هستند به ویژه نظام بخشی به هزینه‌ها و مصارف این صندوق‌ها، لازم است تا دولت محترم نسبت به تدوین و ابلاغ دستورالعمل‌های مقتضی و راهکارهای عملیاتی موثر و کارآمد برای تحقق احکام و قوانین موجود در این حوزه اقدام کند، بدیهی است تنها با اجرای دقیق قوانین است که می‌توان به رفع آسیب‌های موجود در تمام زمینه‌ها امید داشت. در همین راستا، کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی نیز ضمن آن که به دفعات در جلسات برگزار شده با مسئولین صندوق‌های بازنیستگی خود را برای هرگونه همکاری در این خصوص اعلام نموده، نظارت مستمر بر روند پیشرفت اقدامات و اجرایی شدن قوانین مرتبط و گزارش دهی مستمر به مردم به ویژه بازنیستگان شریف کشور و نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی را در دستور کار آتی خود قرار خواهد داد. امید آن که مشمر ثمر واقع گردد.

***

آقای دکتر مرتضوی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، توضیحات خود درخصوص گزارش کمیسیون اجتماعی را با تبریک میلاد حضرت فاطمه (س)، آغاز کرد و اظهار داشت: امیدوارم همه مسلمانان جهان به ویژه کشورهای اروپایی پاسخی در خور توجه به اهانت اتفاق فکر رسانه‌ای کشور فرانسه در اهانت به مرجعیت بزرگ جهان تشیع بدهد.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ادامه داد: عزم دولت برای ساماندهی صندوق‌های بازنیستگی با همراهی مجلس شورای اسلامی جدی است از این رو بسیار خرسندم که گزارش

متأسفانه نرخ تورم ناشی از اقداماتی است که در گذشته به واسطه افزایش پایه پولی به عمل آمد.

عضو کابینه دولت سیزدهم افزود: تادیه بخش قابل توجهی از مطالبات با تشریک مساعی دولت مردمی و مجلس انقلابی در سال ۱۴۰۰ که حدود ۸۰ همت و در سال ۱۴۰۱ حدود ۹۰ همت از مطالبات معوق صندوق‌ها تأمین شد. همچنین توسعه پوشش بیمه فراغیر از طریق اجرای طرح بیمه فراغیر خانواده و افزایش بیش از یک میلیون و ۵۰۰ هزار بیمه شده و تولید و خرید بیش از ۵۰ درصد خدمات حوزه درمان کشور توسط تأمین اجتماعی و ارائه خدمات بیمه تكمیلی برای اولین بار در صندوق بیمه روستاییان و عشاير از جمله اقدامات دولت در صندوق‌های بازنیستگی بوده است.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ادامه داد: توسعه خدمات درمانی و افزایش پوشش اقلام دارویی، پوشش بیمه ناباروری، پرداخت غرامت بارداری به صورت ماهانه و افزایش مرخصی از ۶ ماه به ۹ ماه، افزایش بهره‌وری تولید در زیرمجموعه‌های اقتصادی، اجرای پالایش بیمه‌ای برای بیش از ۵۰ هزار نفر و جایگزین افراد مستحق، افزون بر ۲۰۰ پروژه بیمارستان، درمانی، اقتصادی و فرهنگی با اعتباری بالغ بر ۱۰ همت عمده‌ا در مناطق محروم و کم برخوردار که در دست اجرا است. همچنین صرفه‌جویی در صندوق مصارف بیکاری و افزایش ۸۰ درصدی سقف تعهدات بیمه تكمیلی بازنیستگی و افزایش ۱۲۰ درصدی مبلغ ریالی سهم سازمان نیز از جمله اهم اقدامات انجام شده در صندوق‌های بازنیستگی به شمار می‌رود.

ایشان در پاسخ به سؤالات نمایندگان مجلس اشاره کرد: یکی از نمایندگان فرمودند که اکثریت شرکت‌ها زیان‌ده هستند که به نحوی پاسخ آن آری و به نحوی خیر است. آن بخش از شرکت‌هایی که در راستای ایفای تعهدات دولت در گذشته به سازمان تأمین اجتماعی به صورت اجباری واگذار شده‌اند هم اکنون زیان‌ده هستند اما آن بخشی را که ما سرمایه‌گذاری کردیم به شدت سودده هستند و برای اولین بار ۹۰ هزار میلیاردی که دولت از سهام پالایشگاه نفت شازند به صندوق تأمین اجتماعی واگذار کرده است، قیمت واقعی بوده است.

مرتضوی در پاسخ به سؤال یکی دیگر از نمایندگان در خصوص قانونمند کردن صندوق‌های بازنیستگی تصریح کرد: اساسنامه سایر صندوق‌ها را در دست بررسی داریم و امیدواریم همه آنها نظاممند و قانونمند شوند. خاتم شیخی در توضیحات خود

همت جمع منابع نقدی ما بوده و ۳۷۵ همت مصارف و ۱۴۸ درصد ضریب عملکرد ماست.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی افزود: مشکل دیگری که در حوزه منابع و مصارف وجود دارد در افق ۱۴۰۵ متأسفانه با مشکل بسیار جدی مواجه هستیم، اگر با همین دست فرمان بیش برویم ۷۵۹ همت در افق ۱۴۰۵ کسری منابع صندوق تأمین اجتماعی و صندوق کشوری خواهیم داشت.

ایشان ادامه داد: چرا به این وضعیت رسیده‌ایم؟ برخی از قوانین سبب شده منابع مان نسبت به مصارفمان پاسخگو نباشد و دخل و خرجمان با یکدیگر سازگاری نداشته باشد. متناسب‌سازی حقوق بازنیستگان که تقریباً ۷۸ همت بار مالی دارد و دوم متناسب‌سازی حقوق بازنیستگان و مستمری بگیران صندوق کشوری و تأمین اجتماعی بار مالی نزدیک به ۸۶ همت داشته است.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، در نوبت دوم ارائه توضیحات خود، با بیان اینکه سؤالات و دغدغه‌های مطرح شده از سوی نمایندگان مشترکات دولت و مجلس است، عنوان کرد: امیدوارم با همکاری یکدیگر مشکلات جامعه هدف را در کمترین فرصت برطرف کنیم. به منظور ایفاده وظایف و در راستای برنامه‌های اعلامی خدمت نمایندگان گزارشی از اقدامات اصلاحی دولت قرائت می‌کنم.

ایشان افزود: تسویه مطالبات صندوق‌ها از دولت، برقراری تأمین اجتماعی چندلایه، پایداری مالی و مقرراتی، اصلاح برخی موارد، افزایش ضریب پشتیبانی از جمله اقداماتی است که در دستور کار قرار دادیم و نمایندگان نیز در صحبت‌های خود به آن اشاره کردند. همچنین ایجاد نهاد تنظیم‌گر در حوزه بیمه‌های بازنیستگی که حوزه اثر آن یکپارچگی سیاست‌گذاری در صندوق‌ها و کاهش مداخلات تکلیفی و کاهش هزینه‌های اقتصادی و اصلاحات مناسب بوده است.

مرتضوی با اشاره به عملکرد یک و نیم ساله دولت سیزدهم در حوزه تأمین اجتماعی و سایر صندوق‌ها تصریح کرد: انجام بزرگترین تسويه بدھی تاریخ نظام بانکی کشور به مبلغ ۸۸ هزار میلیارد تومان و خروج از لیست ابربدھکاران بانکی و جلوگیری از استقراض بیرویه بانکی، زمانی که بانک مرکزی لیست ابربدھکاران بانکی را منتشر کرد یکی از بزرگترین بدھکاران بانکی سازمان تأمین اجتماعی که با دستور رئیس جمهور نسبت به تسويه بدھی اقدام شد که دلیل آن مازاد برداشت از بانک مرکزی به دلیل افزایش پایه پولی کشور بود و

عالی بیمه و شورای عالی رفاه را به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی انتقال دهیم چراکه تا ابزار کار را به وزارت خانه اثربدار انتقال ندهیم، نباید توقع داشته باشیم که اشراف کاملی بر وضعیت صندوق‌های بیمه‌ای داشته باشند.

آقای اسماعیلی، نماینده گرمی در اظهارات خود به این نکته که مشکل اصلی صندوق‌های بازنیستگی به مدیریت راهبردی صندوق‌ها و چگونگی کسری منابع مالی آنها باز می‌گردد، اشاره کرد و اظهار داشت: متأسفانه اکنون غیر از دو صندوق تأمین اجتماعی مابقی صندوق‌ها قانون ندارد، در وهله اول باید مجلس شورای اسلامی و دولت این صندوق‌های بازنیستگی را قانون‌مند کند. اسماعیلی تصریح کرد: اگر ما در برنامه هفتم به افزایش میانگین سنی بازنیستگی توجه نکنیم صندوق‌ها با چالش مواجه خواهد شد. از سوی دیگر شرکت‌های سازمان بازنیستگی با هدف افزایش مستمری بازنیستگان تشکیل شده اما اکنون شفافیت و سوددهی لازم در این شرکت‌ها دیده نمی‌شود. باید این شرکت‌ها به سوددهی رسانده شود.

خانم قاسم‌پور، نماینده تهران درخصوص گزارش کمیسیون اجتماعی، به ابلاغ سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی در تاریخ ۲۱ فروردین اشاره نمود و اظهار داشت که مقرر بود که دولت محترم ظرف ۶ ماه برنامه جامع تحقق این سیاست‌ها که شامل تدوین لوایح، تصویب مقررات و اقدامات اجرایی است را ارائه کند که به علت عدم ثبات مدیریت در وزارت کار در ۴ ماه قبل و متأسفانه پس از گذشت ۹ ماه از ابلاغ سیاست‌ها هنوز شاهد اقدامات کافی نیستیم و وزیر باید با سرعت و جدیت بیشتری کار را پیگیری کند.

آقای سید مرتضی حسینی، نماینده میانه نیز در خصوص گزارش مذکور، اظهار داشت که هدف اولیه از شکل‌گیری صندوق‌های بازنیستگی ایجاد ارزش افزوده برای سرمایه شاغلان و تأمین رفاه آنها بعد از پایان دوره اشتغال بود. مهم‌ترین پرسش ذینفعان صندوق‌ها در آستانه بازنیستگی این است که چه میزان این صندوق‌ها به این هدف نزدیک شده‌اند. آیا صندوق‌های بازنیستگی پایگاه مستحکمی برای پاسخگویی به نیاز بازنیستگان هستند؟

آقای پورابراهیمی، نماینده کرمان، با اشاره به این که بخش زیادی از منابع این صندوق‌ها به دلایل مختلف به جهت اینکه بتواند تعهدات بلندمدت آنها را ایفا کند نیازمند سرمایه‌گذاری

اشاره کردند که پس از گذشت ۹ ماه از ابلاغ سیاست‌های کلی اقدامی در این رابطه صورت نگرفته که باید عرض کنم. چارچوب‌ها هم اکنون مشخص شده و اقدامات مناسبی به عمل آمده و لواح معتمدی تنظیم و در دستور کار دولت قرار دارد و در آینده نزدیک نیز به مجلس تقدیم خواهد شد.

عضو کابینه دولت سیزدهم با اشاره به تأکید نمایندگان به سالم‌سازی مدیریت صندوق‌ها عنوان کرد: این موضوع از توصیه‌های اکید رئیس جمهور بوده و ما باید امانت را به اهل آن بسیاریم، کمیسیون انتصابات تشکیل شده و امیدواریم اقدامات لازم انجام شود. آقای پورابراهیمی نیز به اصلاحات پارامتریک اشاره کردند که باید عرض کنم پیشنهاد بسیار مناسبی است و باید از قواعد مناسب برخوردار باشد تا بتوانیم منابع و مصارفمان را تنظیم کنیم.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی اظهار کرد: بنده شهادت می‌دهم که بیشترین همراهی با وزارت کار را کمیسیون اجتماعی مجلس داشته است لذا از آقای عیسی‌زاده به عنوان هیأت رئیسه و سایر نمایندگان تشکر می‌کنم. از شما تقاضامندم هر حکمی که تکلیف می‌شود منابعش باید پیش از آن پیش‌بینی شود در غیر این صورت خروجی آن ناترازی خواهد شد و در نهایت مجبور به استقرار خواهیم شد و در این صورت پایه پولی و در اثر آن تورم افزایش پیدا خواهد کرد.

شایان ذکر است، در روند بررسی کمیسیون اجتماعی درخصوص چالش‌های صندوق‌های بازنیستگی، تعدادی از نمایندگان مجلس سؤالات و نقطه نظرات خود را مطرح ساختند. در این نوبت آقایان بابایی کارنامی، اسماعیلی، حسینی، دهمرد، پورابراهیمی و خانم‌ها قاسم‌پور و شیخی صحبت کردند و در نهایت آقای عیسی‌زاده رئیس کمیسیون اجتماعی، نظرات خود را مطرح کرد.

آقای بابایی کارنامی، نماینده ساری با انتقاد از دخالت دولت در عزل و نصب‌های شرکت‌های وابسته به صندوق‌های تأمین اجتماعی گفت: بر اساس قانون تجارت، دولت حق ندارد که در عزل و نصب‌های این شرکت‌ها دخالت داشته باشد؛ در این زمینه باید عادت کنیم بر اساس قوانین از صندوق‌ها کار بخواهیم نه سلیقه دولت‌ها. ایشان در ادامه با تأکید بر اینکه صندوق‌های بیمه یکی از ابرچالش‌های ۲۰ سال آتی کشور محسوب می‌شوند، گفت: در برنامه هفتم باید دبیرخانه شورای

داریم که بازنیستگان نمی‌توانند صادرات و واردات انجام دهند و موانع متعددی در این زمینه وجود دارد.

همچنین با انتقاد از برخی از انتصابات در هلдинگ‌ها تصریح کرد: انتصابات معلوم نیست بر چه اساسی بوده است، شرکتی که کاملاً فنی است فردی با مدرک جغرافیا آن را مدیریت می‌کند و یا با مدرک فلسفه یک هلдинگ صنعتی را مدیریت می‌کند.

***

در پایان، آقای نیکزاد نایب رئیس مجلس شورای اسلامی در جمع‌بندی رسیدگی به گزارش کمیسیون اجتماعی مجلس در خصوص ارزیابی ابعاد چالشی صندوق‌های بازنیستگی و عملکرد دستگاه‌های اجرایی مربوط، گفت: در مجموع ۲۶ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر مستمری بگیر صندوق‌های بازنیستگی هستند و میزان مطالبات بازنیسته‌ها و صندوق‌های آنها تا پایان سال ۱۳۹۹ بالغ بر ۵۰۰ هزار میلیارد تومان می‌باشد بنابراین این موضوع اهمیت و اهتمام برای رفع مشکل صندوق‌های بازنیستگی را چند برابر می‌کند.

نایب رئیس مجلس شورای اسلامی ادامه داد: یکی از دلایل مشکلات صندوق‌های بازنیستگی وابستگی آنها به بودجه عمومی دولت است از سوی دیگر شیوه مدیریت دارایی و مولدسازی سرمایه‌های صندوق، تقویت فعالیت‌های اقتصادی، سرمایه‌گذاری سودآور با اولویت سرمایه‌گذاری در بازار پول و سرمایه نکته کلیدی است و نباید سرمایه‌گذاری صندوق‌ها کمتر از سود اوراق مشارکت بانکی باشد.

ایشان ادامه داد: ثبات، پایداری و تعادل بین منابع و مصارف در صندوق‌های بیمه‌ای و بازنیستگی باید مد نظر قرار بگیرد، انتظار نسل آینده از شما با توجه به اینکه صندوق بین نسلی می‌باشد این است که در انتصاب افراد در سطوح مدیریت مؤسسات و بنگاه‌ها و شرکت‌های وابسته به صندوق‌ها را بازنگری کنید و بر تعیین سقف قانونی برای پرداخت حقوق و مزايا و نه برای اعضای هیأت مدیره بلکه برای کل کارکنان این صندوق نظارت جدی داشته باشد.

نیکزاد با اشاره به اینکه فرمولی را مد نظر قرار دهید تا دارایی که در اختیار افراد قرار می‌گیرد کمتر از سود بانکی آورده نداشته باشد، ادامه داد: مقام معظم رهبری در خصوص استقرار نظام چند لایه تأمین اجتماعی تأکید داشتند و در سیاست‌های ابلاغی این موضوع مورد تأکید قرار گرفته شده است، این موضوع باید در لایه‌های مختلف در کنار محاسبات

است، اظهار داشت: مجموعه‌های بزرگ سرمایه‌گذاری که توسط این صندوق‌ها انجام شده که ذیل وزارت رفاه ۴ صندوق اصلی وجود دارد بررسی ما نشان می‌دهد که نرخ بازده سرمایه‌گذاری در آن جا عدد بسیار پایینی است و اساساً یک سوم نرخ بازده بدون ریسک در اقتصاد کشور هم نمی‌شود که مفهوم آن این است که بخشی از این منابع به دلایل مختلف از بین می‌رود. ایشان در بخشی از سخنان خود بر اعمال اصلاحات پارامتریک تأکید کرد و آن را از موضوعات مهمی خواند که باید در برنامه هفتم مد نظر قرار گیرد و تصمیم گیری در خصوص آن اتخاذ شود.

همچنین آقای دهمده، نماینده مردم زابل، زهک، هیرمند و نیمروز و هامون در جریان رسیدگی به گزارش کمیسیون اجتماعی، اظهار داشت: سرمایه‌گذاری در اکثر صندوق‌ها زیان ده بوده است. این سرمایه‌گذاری‌ها در جای درست انجام نشده است به طور مثال شستا در کجا سرمایه‌گذاری کرده؟ آیا در استان سیستان و بلوچستان دیناری از شستا سرمایه‌گذاری شده است؟

آقای عیسی‌زاده، نماینده میاندوآب که به عنوان رئیس کمیسیون اجتماعی، درخصوص گزارش کمیسیون متبوع، ضمن اطلاق « بحران » به مسائل و چالش‌های صندوق‌های بازنیستگی اظهار داشت: ما ۱۸ صندوق بازنیستگی داریم و از این ۱۸ صندوق فقط ۲ صندوق قانون دارد و مابقی براساس آیین‌نامه و دستورالعمل داخلی اداره می‌شوند. اگر این صندوق‌ها با دستورالعمل‌های داخلی اداره شود این اتفاق می‌افتد که سرمایه همه بازنیستگان و شاغلانی که ۳۰ سال کار کرده و این اموال را به صندوق بازنیستگی ارائه کرده اند، نابود می‌شود. ایشان با انتقاد از زیانده بودن اکثر صندوق‌های بازنیستگی مطرح کرد: از مجموع ۱۸۷ شرکت بازنیستگی ۴۳ شرکت سودآور است. بعضی از شرکت‌های زیانده از شرکت‌های سودده پول می‌گیرند تا تعادل برقرار شود. کجا دنیا این عدالت است؟ نماینده‌گان؛ شما این عدالت را چطور می‌نویسید؟

رئیس کمیسیون اجتماعی در ادامه با انتقاد از وابستگی صندوق‌های بازنیستگی و ادامه حیات ایشان به بودجه عمومی دولت، اظهار داشت که وضعیت نقدینگی صندوق‌ها در دنیا بدین شکل است که نقدینگی را یک فرصت بین‌المللی می‌دانند و صادرات و واردات انجام می‌شود، اما در ایران قانونی

نیست. مسؤولان باید این سیاست را دنبال کنند و خود روستاییان هم نسبت به این قضیه اهتمام ورزند.»

با وجود چنین نگرشی به مقوله توسعه روستایی و عشايری، شواهد نشان می‌دهد، علی‌رغم توفیقات بدست آمده، شکاف و تعییض زیادی بین شهرها با روستاهای جامعه عشايری در برخورداری از منابع و امکانات وجود دارد و تله شهری کاملاً نمایان است و این مناطق همچنان با فقر و محرومیت دست به گریبان هستند.

آمارها نشان می‌دهد، از سال ۱۳۹۲ تا سال ۱۳۹۸، میزان شکاف درآمدی بین شهر و روستا حدود ۱۹۲ درصد افزایش پیدا کرده است. این موضوع دلایل زیادی دارد ولی باید گفت، غلبه دلالان و سودجویان در بازار محصولات کشاورزی، روستایی و عشايری، سبب شده است، سود و درآمد عمده‌ای نسبی دلالان شود و تولیدکنندگان روستایی و عشايری بهره چندانی نبرند. ضمن اینکه، روستائیان انتفاع مستقیم و عادلانه‌ای از طرح‌های اقتصادی پربازده مانند معادن، گردشگری و صنایع تبدیلی و تکمیلی، نمی‌برند و در بهترین حالت، کارگر این صنایع هستند و مجبورند، گرد و خاک، آسودگی‌های صوتی و آلاینده‌های سمی ناشی از این فعالیت‌های صنعتی و معدنی را در شبانه‌روز تحمل کنند.

علی‌رغم گذشت حدود ۱۶ سال از افعالیت صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشاير، فقط حدود یک میلیون و ۴۰۰ هزار نفر بیمه شده‌اند (یعنی حدود ۱۰ درصد از جامعه هدف). حقوقی هم که این صندوق به عنوان مستمری بازنشستگی و از کارافتادگی می‌دهند، با آنچه که موردان‌انتظار است، فاصله زیادی دارد. آیا با این شرایط، جوانی در روستا می‌ماند که تولید انجام دهد؟! آیا در چنین وضعیتی، می‌توان انتظار تحقق خودکفایی داشت؟!

بخش قابل توجهی از روستاهای به خصوص در مناطق ییلاقی و حاشیه کلانشهرها به اقامتگاه‌ها و باغویلاهای (خانه دوم) شهرنشینان متمول تبدیل شده‌اند و روستائیان سالمند، سرایداری این خانه‌ها را ناجم می‌دهند. این موضوع به سوداگری زمین و تغییر کاربری نیز دامن زده است.

در نتیجه، خیلی از روستاهای از کارکرد تولیدی خود خارج شده‌اند و در مواردی روستاییان، حتی گوشت، نان، گندم و شیرشان را از شهرها تأمین می‌کنند. حتی گفته می‌شود برخی از جامعه عشايری ما دچار سوء تغذیه بهویژه از منظر دریافت ویتامین‌های موجود در شیر و لبیات هستند. آیا این موضوع، عمق فاجعه‌ی خالی شدن مناطق روستایی و عشايری از عنصر تولید را نشان نمی‌دهد؟! آیا این وضعیت، تلح و خنده‌دار نیست که مناطقی که عمدۀ فعالیتشان دامداری است، باید شیر و گوشت‌شان را از شهر تأمین کنند؟!

با توجه به مواردی که ذکر شد، خیلی از روستاییان بهویژه جوانان چاره‌ای جز مهاجرت به شهرها پیدا نکرده‌اند. طبق آمار، در پایان سال ۱۴۰۰، سهم جمعیت روستایی و عشايری از جمعیت کل کشور به مرز ۲۴ درصد (یک‌چهارم) رسیده است. در حالی‌که در سال

کسورات بازنشستگی و ترکیب بهینه مزايا مورد توجه قرار بگیرد.

ایشان با تأکید بر اینکه در برنامه هفتم توسعه نیز اتخاذ هرگونه تصمیم در خصوص بیمه‌های اجتماعی باید منوط به تأمین منابع باشد، ادامه داد: محاسبات بیمه‌ای، تعهدات بین سلی و رعایت حقوق مکتبه بیمه شدگان و مستمری بگیران باید مد نظر قرار گرفته شود.

نایب رئیس مجلس شورای اسلامی در پایان خاطرنشان کرد: مباحثت باید به جد پیگیری شوند، کمیسیون اجتماعی، نمایندگان مجلس و دولت دست به دست یکدیگر دهیم تا شرمنده نسل آینده نباشیم.

(۳) قرائت گزارش کمیسیون اصل نودم قانون اساسی مجلس در خصوص تخلفات و ترک فعل‌های حوزه توسعه روستایی در اجرای ماده ۱۰۱ قانون آینه‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

سخنگوی کمیسیون اصل نودم قانون اساسی مجلس (آقای خضریان) گزارش کمیسیون متبعش در خصوص تخلفات و ترک فعل‌های حوزه روستایی را در راستای اجرای ماده ۱۰۱ آینه‌نامه داخلی مجلس به شرح زیر قرائت کرد:

۱. مقدمه

مناطق روستایی و عشايری به عنوان کانون‌های تولید و ارزش‌آفرینی کشور، از اهمیت راهبردی در تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و تأمین امنیت غذایی جامعه و به تعییر امنیت ملی کشور برخوردارند. از همین رو، معمار کبیر انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی (ره) از همان دوران شروع انقلاب اسلامی، رسیدگی به اقشار محروم و روستایی را یکی از اولویت‌های اساسی کشور قلمداد کردند. ایشان فرموده‌اند: «قشرهای محروم و دور افتاده، روستاییان، عشاير و کسانی که مشکلات بیشتری دارند نه تنها در بخش‌های اقتصادی بلکه در انواع و اقسام خدمات فرهنگی باید در اولویت قرار گیرند». مقام معظم رهبری نیز در بیاناتی در مراسم بیعت گروهی از بازاریان، اصناف و روستاییان مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۱۳۶۸، تقویت و آبادانی روستاهای را سیاست کلی جمهوری اسلامی ایران دانسته و فرموده‌اند: «اگر بخواهیم کشورمان به طور نسیبی به استغنا و خودکفایی و بی‌نیازی از دیگران نایل شود، باید در روستاهای سرماهی‌گذاری کنیم و زحمت بکشیم. پایه‌ی اول خودکفایی، خودکفایی در امور تغذیه‌ی مردم است. ما که می‌خواهیم با ابرقدرت‌ها و زورگوها و چپاولگرهای دنیا سینه‌بهسینه شویم و با آنها مقابله کنیم، باید اساسی‌ترین و اصلی‌ترین نیاز مردم و کشور، یعنی امر تغذیه را به نقطه‌ی اطمینان‌بخشی برسانیم، و این جز با توجه به روستاهای امکان‌پذیر

کشاورزی، این وزارتخانه وظیفه تولی‌گری (یعنی سیاستگذاری، برنامه‌ریزی، راهبری و نظارت) امور عمران و توسعه روستایی را انجام دهد. این موضوع در شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی مصوب ۱۳۸۱/۰۴/۰۲ هیأت وزیران نیز تصریح شده است. ولی وزیر وقت جهاد کشاورزی، برخلاف این تکالیف قانونی، بخشنامه‌هایی صادر و مُرّاقنون را بی‌اثر کرد. درنتیجه تدبیر امور روستایی بین وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی و سایر نهادهای مختلف پخش شد. بهنحوی که در حال حاضر ۱۷ وزارتخانه و معاونت ریاست جمهوری در تدبیر امور روستایی دخالت دارند، بدون اینکه هماهنگ و هم‌افزایی بین این دستگاه‌ها شکل بگیرد و این یعنی اتلاف منابع و امکانات بیتالمال.

این موازی کاری و پراکنده کاری سبب شده است، نمایندگان مجلس شورای اسلامی در رسیدگی و مطالبه‌گری حقوق روستاییان و عشایر بین وزارتخانه‌های مختلف سرگردان باشند که قطعاً می‌تواند موجب اتلاف وقت و به نتیجه نرسیدن پیگیری‌ها شود. حتی روستاییان نیز چار سردرگمی شده‌اند و نمی‌دانند کدام دستگاه اجرایی مسئول پاسخگویی به مطالبات آنها است.

متسفانه بر خلاف قانون، پس از ادغام وزارتین جهاد سازندگی و کشاورزی، صرفاً حداکثرسازی تولید محصولات خام کشاورزی هدف وظیفه اصلی وزارتخانه قلمداد شد. این در حالی است که الگوی اسلامی‌ایرانی پیشرفت و عدالت بر ضرورت پیشبرد همزمان رشد و عدالت تأکید دارد. البته کار غیرقانونی معاون اول وقت رئیس جمهور دولت یازدهم در صدور بخشنامه، سبب آشتفتگی بیش از پیش امور روستاهای و مناطق عشایری شد.

صدور بخشنامه غیرقانونی معاون اول وقت رئیس جمهور دولت یازدهم و تشدید موازی کاری در تدبیر امور روستایی؛ این بخشنامه که در سال ۱۳۹۳ صادر شد، برخلاف تکلیف قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، مرکز توسعه روستایی و مناطق محروم کشور را به معاون اول ریاست جمهوری ارتقا داد و آن را به عنوان متولی روستاهای و دستگاه ناظر و هماهنگ کننده تعیین کرد. این اقدام جز اینکه، موازی کاری را تشدید کرد، سودی به حال روستاهای نداشت که اگر داشت، پس چرا روستاهای کشور در چنین وضع بحرانی قرار دارند؟ وصل کردن مدیریت امور بیش از ۳۸ هزار آبادی بالای ۲۰ خانوار در کشور به نهاد ریاست جمهوری، به مفهوم خطای راهبردی کنار گذاشتن نظام اداری و درگیر کردن مستمر رئیس جمهور با ریزترین مسائل کشور است که به نوبه خود مانع از رسیدگی رئیس جمهور به امور راهبردی و هماهنگی و نظارت عالیه بر کلیه دستگاه‌های اجرایی خواهد شد. ضمن اینکه مرکزی با کمتر از ۱۵ نفر نیرو آن هم اغلب فاقد تخصص کافی در حوزه توسعه روستایی، به عنوان متولی توسعه روستایی تعیین می‌شود؛ بیشتر نشان‌دهنده پاک کردن صورت مسأله و ساده‌انگاری مفرط موضوع توسعه روستایی است.

۱۳۵۰ بیش از نصف جمعیت کشور (حدود ۵۵ درصد) در مناطق روستایی و عشایری سکونت داشتند. پیش‌بینی‌ها نیز حاکی از تداوم روند کاهشی جمعیت روستایی و عشایری کشور است. به طوری که (طبق پیش‌بینی مرکز آمار ایران) در سال ۱۴۱۵ به رقم حدود ۱۹ درصد خواهد رسید.

از سوی دیگر، مهاجرت‌های مدیریت‌نشده روستا-شهری، موجب افزایش پدیده حاشیه‌نشینی و ایجاد سکونتگاه‌های غیررسمی در اطراف شهرها و کلان‌شهرها شده است. طبق آمارها، حدود ۱۱ میلیون نفر از جمعیت کشور، در سکونتگاه‌های غیررسمی (مناطق کمتر برخوردار) اسکان دارند که ساماندهی این سکونتگاه‌ها با رمالی فراوانی را خواهد داشت؛ در حالی که با هزینه بسیار کمتر می‌توانستیم زمینه زندگی مطلوب را برای این بندگان خدا در روستاهای و سایر مبادی مهاجرت فراهم کنیم. پیامد نامطلوب دیگر مهاجرت‌های بی‌رویه روستا-شهری، توزیع نامتوازن جمعیت در پهنه سرزمین و تمرکز بیش از حد جمعیت در کلان‌شهرها است که به نوبه خود به افزایش ترافیک، آلودگی هوا، بیماریهای مختلف و مشکل بیکاری دامن زده است.

کاهش روزافزوں جمعیت مناطق روستایی و عشایری و گسترش مهاجرت‌های بی‌رویه روستا-شهری برخلاف بند «۲۰» سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه است که بر وظیفه دولت‌ها برای «تشییت جمعیت و تشویق مهاجرت به مناطق روستایی و عشایری» تصریح و تأکید کرده است. بند (۱۰) سیاست‌های کلی «جمعیت» نیز صریحاً بر «حفظ و جذب جمعیت در روستاهای تأکید کرده است، ولی به‌نظر می‌رسد، آنچه که در واقعیت اتفاق می‌افتد، برخلاف این سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری است.

همه شواهد مذکور نشان می‌دهد زیرساخت‌های توسعه فرهنگی و اقتصادی-اجتماعی در کشور در معرض خطر است و به تبع آن خودکفایی، امنیت غذایی و فرهنگ تمدنی نیز با تهدید جدی مواجه شده است لذا این یک هشدار جدی برای کشوری است که می‌خواهد از اقتصاد نفتی نجات پیدا کند.

۲. تخلفات و ترک‌فعال‌ها در حوزه توسعه روستایی و عشایری
حال اگر بپرسیم، چنین وضعیت بحرانی در مناطق روستایی و عشایری معلوم چه علت‌هایی است، به برخی تخلفات و ترک‌فعال‌های دستگاه‌های اجرایی در انجام وظایف قانونی خود در قبال مناطق روستایی و عشایری می‌رسیم که در ادامه مورد اشاره قرار می‌گیرند:

ترک فعل وزارت جهاد کشاورزی در عمل به تکلیف قانونی تولی‌گری و مدیریت امور روستایی؛ طبق مواد (۱) و (۲) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی مصوب سال ۱۳۷۹، قرار بود بعد از ادغام وزارت جهاد سازندگی در وزارت کشاورزی و تشکیل وزارت جهاد

بین دستگاه‌های اجرایی در امر توسعه روستایی، در حالی است که وزارتخانه مذکور از ظرفیت و قابلیت مناسبی برای انجام این وظیفه برخوردار است. اولاً وزارت جهاد کشاورزی از نظر نیروی انسانی و تخصص، میراث‌دار وزارت جهاد سازندگی سابق است که عهده‌دار وظایف توسعه روستایی قبل از ادغام بود. ثانیاً این وزارتخانه دارای بدنۀ تشکیلاتی رسمی تا سطح دهستان‌های کشور است. ثالثاً وزارت جهاد کشاورزی دارای بیشترین تشکل‌های مردمی (اعم از تعاونی‌های عشايری، روستایی، شرکت‌های سهامی زراعی، کشت و صنعت‌ها، صندوق‌های اعتباری خرد، شرکت‌های خدمات مشاوره و غیره) است که می‌تواند از این ظرفیت‌ها برای مدیریت تعاون و توسعه روستایی به صورت توانمند استفاده کند. رابع‌اً هیچ وزارتخانه‌ای در دولت به اندازه وزارت جهاد کشاورزی، سنتیتی با امور روستایی و عشايری ندارد. ضمن اینکه، بررسی تجارب ۲۵ کشور جهان نیز نشان می‌دهد که امور توسعه روستایی و توسعه کشاورزی در یک وزارتخانه مدیریت می‌شود.

یکی از موضوعات مهم در بهبود نظام مدیریت و سیاست‌گذاری توسعه روستایی کشور این است که نمی‌توان و نباید روستا و کشاورزی را از یکدیگر تقسیم کرد و این یک اصل پذیرفته شده جهانی است. مقام معظم رهبری نیز در دیدار اعضای هیأت دولت مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۰۴ بیان داشتند که مตولی اصلی روستاها وزارت جهاد کشاورزی است و سایر دستگاه‌ها باید با آن همکاری کنند. جمله معظم له بدین شرح است: «یک مسئله اساسی که این عمدتاً [مربوط به] وزارت کشاورزی است - منتها فقط کار وزارت کشاورزی نیست - تمرکز بر روستاست. یعنی واقعاً این را یکی از بخش‌های اساسی برنامه‌ریزی دولت باید قرار داد: ما متمرکز بشویم روی روستا».

۳. جمع‌بندی و پیشنهادها

با توجه به امکانات و ظرفیت‌هایی که در مجموعه وزارت جهاد کشاورزی وجود دارد، انتظار نمایندگان مجلس بر این است که این وزارتخانه به وظایف قانونی خود در حوزه توسعه روستایی مندرج در ماده (۱) و (۲) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی عمل کند. در این راستا، تقویت ظرفیت انسانی سازمان مرکزی تعاون روستایی و ایجاد مدیریت واحد و هماهنگ طبق جزء ۳ بند (ب) ماده ۲۷ قانون برنامه ششم توسعه و منویات مقام معظم رهبری مطالبه جدی مجلس انقلابی است. لذا وزارت جهاد کشاورزی حداکثر ظرف یک ماه آینده، برنامه اقدامات خود در زمینه توسعه روستایی و عشايری را به کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

در راستای انسجام‌بخشی هرچه بیشتر به نظام سیاست‌گذاری توسعه روستایی و رفع موازی‌کاری‌ها و ناهمانگی‌های موجود بین دستگاه‌های اجرایی و پیرو فرمایش مقام معظم رهبری، دولت مکلف

این اقدام عملاً روستاها را بی‌متولی ساخته و همین امر هم سبب شده است، سهم [قابل احصای] مناطق روستایی و عشايری از بودجه‌های سنواتی کشور بین حدوداً ۴ الی ۵ درصد باشد که در مقایسه با سهم ۲۴ درصدی این مناطق از جمعیت کل کشور و سهم ۲۶ درصدی از تولید ناخالص داخلی، رقم بسیار پایینی محاسب می‌شود.

ترک فعل سازمان برنامه و بودجه در شفاف‌سازی و عادلانه‌سازی اعتبارات امور روستایی و عشايری در بودجه‌های سنواتی: برخلاف تصريح جزء «۲» بند (الف) ماده (۲۷) قانون برنامه ششم توسعه، هنوز اعتبارات عمران و توسعه روستایی و ایضاً عشايری در بودجه‌های سنواتی، شفاف و قابل نظارت نیست. این کمترین کار در حق مناطق روستایی و عشايری است که مشخص شود این مناطق چه سهمی از بودجه عمومی دارند و چرا باید برنامه‌هایی در بودجه گنجانده شود که عنوان روستایی را یدک می‌کشنند ولی هیچ طرحی برای مناطق روستایی ذیل این برنامه‌ها تعریف نمی‌شود. تا کی قرار است، این بی‌مهری و اجحاف در حق روستاییان و عشاير کشور ادامه پیدا کند؟!

ترک فعل دولت در عمل به تکلیف جزء «۳» بند (ب) ماده (۲۷) قانون برنامه ششم توسعه: در این تکلیف، دولت مکلف شده است تا پایان سال اول اجرای قانون برنامه ششم، زمینه مدیریت یکپارچه، جهادی و نظارت‌پذیر برنامه‌ها و فعالیت‌های عمران و توسعه روستایی، عشايری و کشاورزی را فراهم کند. به عبارتی هدف اصلی قانون‌گذار این بوده است که سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، مدیریت، نظارت و راهبری توسعه روستایی، عشايری و کشاورزی بر عهده متولی واحدی باشد که عملکرد آن توسط مجلس شورای اسلامی قابل نظارت باشد. ولی با گذشت بیش از ۵ سال از اجرای قانون برنامه ششم، هنوز هیچ اقدامی درخصوص این تکلیف صورت نگرفته است.

تخلف یا ترک فعل وزارت جهاد کشاورزی در وارد شدن به امور تصدیگ‌رانه: طبق ماده (۶) قانون افزایش بهره‌وری در بخش کشاورزی و منابع طبیعی مصوب سال ۱۳۸۹، دولت (وزارت جهاد کشاورزی) مکلف شده است وظایف تصدی‌گری خود در خصوص اقدامات اجرائی خریداری و توزیع افلام مورد نیاز، تولید، اقدامات اجرائی خرید، انبارداری و منابع طبیعی و اگذار نماید. همچنین تشكیل‌های بخش کشاورزی و منابع طبیعی و اگذار نماید. در تبصره «۳» ذیل این ماده، این وزارتخانه موظف شده است تا استقرار کامل این تشكیل‌ها، آنها را توانمند نموده و پشتیبانی‌های لازم را به عمل آورد ولی چنین تکلیفی محقق نشده است که نمونه آن را در تنظیم بازار میوه شب عید ۱۴۰۱ شاهد بودیم.

لازم به ذکر است، ترک فعل وزارت جهاد کشاورزی در عمل به تولی‌گری وظایف سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و راهبری و هماهنگی

جزیره قشم به عنوان بزرگترین جزیره کشور دارای ظرفیت‌های فراوان در حوزه‌های مختلف تجاري، اقتصادي، انرژي، گردشگري و اقتصاد دریا محور بوده که می‌تواند يكی از مراکز مهم اقتصادي در منطقه باشد. بر همین اساس پس از پیروزی انقلاب اسلامی، در سال ۱۳۶۸ براساس تبصرة ۱۹ قانون برنامه اول توسعه به دولت اجازه داده شد که در قسم اقدام به تأسیس سازمان منطقه آزاد تجاري نماید و قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاري - صنعتی در ۷ شهریور ۱۳۷۲ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید که در سالهای بعد تعداد ۸ شرکت تابعه فعال (شرکت سرمایه‌گذاري و توسعه قشم، شرکت فرودگاه بینالمللی قشم، شرکت نظارت بر ضوابط بهداشت انساني و استاندارد قشم، شرکت آب و برق و تأسیسات قشم، شرکت مشعل گاز قشم، شرکت عمران قشم، مؤسسه آموزش عالي قشم و شرکت توسعه مدیریت بنادر و فرودگاه بینالمللی قشم) و تعداد ۲ شرکت در حال تصفیه (مجتمع دریاني بندری قشم و مؤسسه صندوق رفاه و آتیه قشم) توسط سازمان مذکور تأسیس گردیده است.

مطابق اساسنامه سازمان منطقه آزاد قشم، هدف از ایجاد اين منطقه انجام امور زیربنائي، عمران و آباداني، رشد و توسعه اقتصادي، سرمایه‌گذاري و افزایش درآمد عمومي، ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظيم بازار کار و کالا، حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه‌اي، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومی بوده است. همچنین در ماده يك قانون چگونگی اداره مناطق آزاد هدف از تشکيل اين مناطق را تسریع در انجام امور زیربنائي، عمران و آباداني و رشد و توسعه اقتصادي، انجام سرمایه‌گذاري داخلی و خارجي، تنظيم بازار کار و کالا، حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه‌اي، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومي عنوان نموده است.

...

نتایج و یافته‌ها

هیأت تحقیق و تفحص در بدء استقرار، به شایبه‌های انتصاب مدیرعامل وقت منطقه آزاد قشم رسیدگی نمود که مشخص گردید که ایشان در تاریخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۳ در حالی به عنوان رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم منصوب شده است که جلسه معارفه ایشان با دبیر وقت شورای عالي مناطق آزاد تجاري و پیژه اقتصادي، بدون اعطای حکم انتصاب انجام گرفته است و مهمنظر آن که بپرونده اتهامی ایشان مبنی بر خیانت در امانت، تحصیل مال از طریق نامشروع به مبلغ ۲۶۴ میلیارد ریال در شعبه ۴ بازپرسی دادسرای عمومي و انقلاب شیراز در حال رسیدگی بود که علت اصرار مدیران دولت گذشته در انتصاب ایشان با توجه به این پیشینه پر از ابهام مشخص نگردید.

یافته‌های هیأت براساس تحقیقات انجام شده در حوزه‌ها و محورهای مختلف به این شرح است:

است وزارتخانه جهاد کشاورزی را برای پیگیری امور توسعه روستایي تقویت نماید.

همچنین از مقام محترم ریاست جمهوری تقاضا می‌شود، به استناد اصل ۱۲۷ قانون اساسی، وزیر جهاد کشاورزی را به عنوان نماینده ویژه دولت در اجرای امور توسعه روستایي تعیین نماید.

بخشنامه شماره ۴۸۹۴۷ / ۳۳۲۳۵ صادره توسط معاون اول وقت رئیس جمهور دولت یازدهم مبنی بر تعیین مرکز توسعه روستایي و مناطق محروم وقت به عنوان متولی توسعه روستایي، بهدلیل تضاد آشکار با قانون تشکيل وزارت جهاد کشاورزی، اصول هشتادون‌پنجم (۸۵) و یکصدوسی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی مبنی بر عدم مخالفت مصوبات دولت با متن و روح قوانین و مقررات عمومي کشور، در اسرع وقت ملغی‌الاثر اعلام شود.

وزارت جهاد کشاورزی بدون فوت وقت، اقدامات مؤثری را برای واگذاري وظایيف تصدی‌گرانه و توانمندسازی تشکلها برای بهبود بهره‌مندی روستائیان و عشاير از فرصتهای شغلی و نیز خدمات عمومي انجام دهد و گزارش آن را به کمیسيون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی ارسال نماید تا هرچه زودتر ریل‌گذاري غلط متوقف شده و روستاهها و مناطق عشايري سامان پیدا کنند.

ضرورت دارد سازمان برنامه و بودجه تمامی اعتبارات مربوط به امور روستایي و عشايري را تحت فصلی با عنوان «فصل عمران و توسعه روستایي و عشايري» در لوایح بودجه سنواتي به‌ویژه لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، تنظيم و ارائه کند.

(۴) **قرائت گزارش کمیسيون اقتصادي مجلس در مورد تحقیق و تفحص از منطقه آزاد قشم در اجرای ماده ۲۳۴ مکرر قانون آینین‌نامه داخلی مجلس (نمایندگان مجلس با ۱۵۸ رأي موافق، ۱۷ رأي مخالف و ۶ رأي ممتنع از مجموع ۲۱۱ نماینده حاضر در صحن؛ ارسال گزارش مذکور به قوه قضائيه برای بررسی تخلفات را به تصویب رسانندند).**

سخنگوی کمیسيون اقتصادي مجلس (آقای طغیانی) گزارش نهايی کمیسيون اقتصادي درباره تحقیق و تفحص از منطقه آزاد قشم را قرائت نمودند.

بخشی از گزارش نهايی تحقیق و تفحص از عملکرد منطقه آزاد قشم طی سالهای ۱۳۹۴-۱۳۹۹

مقدمه:

ایجاد مناطق آزاد به عنوان راه حلی به منظور تقویت توسعه با تغییر جهت کلي اقتصاد از درونگرایی به برونقرایی مورد استفاده کشورهای پیشرفته و در حال توسعه قرار گرفته است که اهداف آن ایجاد اشتغال، توسعه صادرات، جذب سرمایه‌های خارجي، کسب درآمد ارزی، انتقال فناوری و... می‌باشد.

۱۱- گران فروشی شرکت مشعل گاز در توزیع سیلندرهای گاز بین اهالی منطقه به قیمتی بالاتر از قیمت مصوب که محکومیت و پرداخت مبلغ جریمه معادل دو برابر میزان گرانفروشی شرکت مذکور را توسط سازمان تعزیرات حکومتی در پی داشته است.

۱۲- استفاده از مدیرعامل پرواژی در شرکت مشعل گاز، علی‌رغم اجاره یک باب واحد مسکونی در شهر قشم از محل بودجه شرکت تحت مدیریت برای مدیرعامل و پرداخت مبالغ قابل توجهی بابت هزینه‌های ایاب و ذهب و بلیط پرواز مدیرعامل شرکت از مقصد قشم به تهران و بالعکس از حساب شرکت

۱۳- انتساب مشاوران و استخدام کارکنان به صورت تباری و بدون ضابطه و صرفًا از بین دولستان هم حزبی، هم گروهی و سفارشی در سازمان منطقه آزاد و شرکتهای تابعه

۱۴- معرفی و کیل شخصی مدیرعامل وقت برای پیگیری پرونده‌های حقوقی سازمان که به دلیل عدم صلاحیت ایشان، منجر به محکومیت سازمان و پرداخت خسارتخانه سنگین به طرف مقابل شده است.

۱۵- حیف و میل بیت‌المال با خلق و خوی تجمل‌گرایی، اشرافی‌گری و مصرف‌گرایی و اولویت یافتن رفاه مدیران بر رفاه اجتماعی از جمله پرداخت هزینه خدمات ماساژ، هزینه‌های بلیط هوایپما برای اعضای خانواده و بستگان مدیرعامل، هزینه چارت‌شناور مدیرعامل و همراهان وی از قشم به مقصد بندرعباس و بالعکس، هزینه سنگین مسافرت‌های خارجی مدیرعامل، اعضای هیأت مدیر و تعدادی از مدیران و کارشناسان سازمان منطقه آزاد و شرکتهای تابعه به کشورهای ایتالیا، اسپانیا، روسیه، ژاپن، چین، هلند، امارات و آلمان علاوه بر حق ماموریت پرداختی به کارکنان، پرداخت هزینه بخشی از سفر نوروزی سال ۱۳۹۸ کاروان تدبیر و امید بالغ بر یک میلیارد ریال شامل (هزینه‌های خرید و پرداخت هدایا و هزینه‌های استقرار و پاداش دست اندکاران استقبال از سفر)، پرداخت پاداش غیرقانونی به افراد غیرمرتبط با صورت‌های مالی تحت عنوان پاداش دست اندکاران تهیه صورت‌های مالی و...

(ب) بررسی عملکرد سازمان در واگذاری اراضی ملی و حریم دریا:

واگذاری بخشی از اراضی شهرستان قشم در پوشش قراردادهای واگذاری به اشخاص بطور خاص کارکنان و مدیران سازمان منطقه آزاد و دستگاه‌های دولتی نه برای ایجاد واحد مسکونی مورد نیاز بلکه به هدف فروش و کسب درآمد با توجه به تورم و قیمت بازار آزاد و دریافت صدها قطعه از سوی شرکت‌های تعاونی برخی از دستگاه‌های اجرایی به صورت بلوکی یا انفرادی برای کارکنان خود که خارج از شهرستان قشم اقامت دارند و فروش آن در بازار آزاد به قیمت بالاتر، همچنین عملکرد متخلفانه مدیران و کارکنان سازمان منطقه آزاد قشم درخصوص دریافت زمین بنام خود و سایر بستگان

الف) عملکرد سازمان در حوزه مبارزه با مفاسد اداری و اقتصادی:

۱- اقدامات متقابلانه، سوءاستفاده و جعل اسناد منجر به اختلاس به مبلغ ۱۰۱ میلیارد ریال توسط خزانه‌دار سازمان که مطابق اظهارات ایشان (طی صور تجلسه‌ای با حضور اعضای هیأت) مبلغ ۶/۵ میلیارد ریال آن به صورت نقدی و یا کارت‌های هدیه به دفتر مدیرعامل وقت تحويل داده شده است.

۲- پرداخت مبلغ ۲۷ میلیارد ریال در وجه حساب شخصی احدی از کارکنان سازمان بدون رعایت آیین‌نامه مالی و معاملاتی، که بخشی از این مبلغ توسط شخص مذکور به حساب مدیرعامل و تعدادی از مدیران و کارکنان سازمان به صورت نقدی واریز و بخشی دیگر نیز به صورت نقد و کارت هدیه دریافت و در اختیار دفتر مدیرعامل سازمان قرار گرفته است که نحوه هزینه کرد آن نیز نامشخص می‌باشد.

۳- بدھی مالیاتی جمعاً به مبلغ ۰,۸۳,۱۶۸,۹۶۵,۶۴۴ ریال که مبین عدم رعایت مواد (۱۱۰) و (۲۰۱) قانون مالیات‌های مستقیم و ماده (۳۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر ارتقاء نظام مالی کشور و مفاد اجزاء ماده (۵) قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مبارزه با فساد می‌باشد.

۴- خرید و اهداء تعداد ۳۹۴ قطعه انواع سکه بهار آزادی شامل ۲۲ قطعه سکه تمام، تعداد ۱۶۵ قطعه نیم سکه و تعداد ۴ قطعه ربع سکه) به اشخاص حقیقی و حقوقی بدون رعایت ضوابط مربوط

۶- خرید و توزیع هدایای غیرمتعارف و خارج از شفون اداری به مبلغ ۲۱ میلیارد ریال از جمله (کارت هدیه، لوازم خانگی، کیف و کفش، پتو، لباس و پوشاسک، لوازم بهداشتی و آرایشی، لب تاپ، ای پد، گوشی تلفن همراه، سرویس آشپزخانه و...) به میهمانان مدیرعامل و کارکنان دبیرخانه مناطق آزاد و دیگر کارکنان کشوری

۷- پرداخت هزینه تعمیرات خودروهای متعلق به سازمان منطقه آزاد قشم و واحدهای تابعه از طریق گروه تعمیراتی تاپ سرویس (متعلق به فرزند مدیرعامل سازمان) به ارزش ۷ میلیارد ریال

۸- قاچاق گاز مایع توسط مسئولان شرکت مشعل گاز (از شرکت‌های تابعه (با علم و آگاهی از ممنوعیت فروش گاز مایع یارانه‌ای خارج از شبکه توزیع دولتی و فروش عمده به مقدار ۲۲۱۲ تن جمعاً به ارزش ۲۴ میلیارد ریال و انجام اقدامات متقابلانه برای رفع اثر معاملات صورت گرفته)

۹- دریافت نقدی وجهه حاصل از فروش گاز به متقاضیان در شرکت مشعل گاز بدون واریز به حساب درآمدی و پرداخت نقدی هزینه‌ها در ازای خرید کالا و خدمات

۱۰- انجام معاملات صوری از جمله خرید تجهیزات و لوازم، تعمیرات و... و استفاده از فاکتورهای جعلی توسط شرکت مشعل گاز به منظور بیشتر نشان دادن هزینه‌ها

۲- واگذاری برخی از پروژه‌های عمرانی به صورت امانی به کارکنان زیرمجموعه و واریز وجه به حسابهای بانکی از جمله مدیرکل تشریفات و امور بین‌الملل

ه) عملکرد سازمان در حمایت از سرمایه‌گذاری و تجارت

۱- عدم اقدام لازم در خصوص پیگیری و تعیین تکلیف پروژه نیمه تمام پل خلیج فارس که تا سال ۱۳۸۹ بالغ بر ۲ هزار میلیارد ریال صرف احداث بخشی از پایه‌ها و کیسون‌ها گردیده و هم اکنون بطور نیمه تمام رها شده و تأسیسات احتمالی به دلیل شرایط محیطی در حال فرسایش می‌باشد و علی‌رغم پرداخت هزینه‌های نگهداری سالانه به مبلغ ۴۰ میلیارد ریال شامل (زنگزدایی، بیمه، تخلیه، مداوم آب حوضچه‌ها، حقوق و مزایای عوامل...) عمالاً این بخش از منابع نیز بدون هدف و زمان مشخص در حال اتلاف می‌باشد.

۲- طبق مفاد مواد (۳) و (۸) قانون مقررات صادرات و واردات در مناطق آزاد، سازمان منطقه آزاد قشم مکلف است آمار ماهانه کلیه کالاهای وارد و صادر منطقه را برای ثبت آماری گمرک به وزارت صنعت معدن و تجارت و گمرک ارسال کند، بررسی‌های صورت گرفته حاکی از عدم ارسال گزارش مذکور توسط سازمان منطقه آزاد به اداره کل گمرک قشم بوده که این موضوع علاوه بر کاهش اطمینان در داده‌های آماری گمرکات در حوزه تجارت و بازارگانی کشور تأثیر زیادی بر افزایش منافذ قاچاق کالا برای سودجویان و قاچاقچیان دارد.

نتیجه گیری

نظر به مراتب مذکور در بندهای این گزارش کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی مقتضی است که تخلفات و ترک فعلهای مندرج در گزارش تحقیق و تفحص از عملکرد منطقه آزاد قشم به صورت ویژه در مراجع ذیربسط اداری و قضایی مورد رسیدگی قرار گیرد.

***

در راستای اجرای ماده ۲۳۴ مکرر قانون آیین‌نامه داخلی مجلس، ارسال گزارش مذکور به قوه قضائیه به رأی گذاشته شد و نمایندگان با ۱۵۸ رأی موافق، ۱۷ رأی مخالف و ۶ رأی ممتنع از مجموع ۲۱۱ نماینده حاضر در صحن با ارسال آن به قوه قضائیه برای بررسی تخلفات موافقت کردند.

۵) ناطقان میان دستور (آفایان: زنگنه، مظلومی، حسینی قطب‌آبادی، محرومزاده یخفروزان و بهروزی‌فر)

محسن زنگنه، نماینده تربت حیدریه، مه‌ولات و زاوہ در نطق میان دستور خود گفت: لازم می‌دانم به عنوان عضوی از کمیسیون برنامه و بودجه مجلس از زحمات دولت محترم و همچنین سازمان برنامه و بودجه که برخلاف برخی از

نسبی و سببی، تخلفات گسترده در خصوص عدم رعایت اصول و ضوابط شهرسازی، معماری، طرح تفصیلی منطقه، ضوابط و معیارهای استقرار واحدها و فعالیتهای صنعتی و تولیدی و اقدامات متقلبانه و فریبکاری به منظور اخذ پروانه ساختمانی، تخفیف در حذف پارکینگ، عوارض صدور پروانه، افزایش تراکم و...

ج) عملکرد سازمان در حوزه مالی

۱- تخلفات انجام شده در پرونده احداث و تکمیل بیمارستان پیامبر اعظم که منجر به محکومیت سازمان در دعاوى مطرح شده توسط پیمانکار طرف قرارداد شده است.

۲- ایجاد هزینه‌های غیر ضرور و تجمل گرایی در شرایط خاص و نامناسب اقتصادی کشور با احداث تعداد ۵ واحد کاخ ویلای لوکس در ساحل جنوبی قشم برای مهمانان دولتی با قرارداد اولیه ۲۰ میلیارد ریال و هزینه ده برابر انجام شده تاکنون بدون اتمام پروژه و بدون رعایت مطالعات فنی، اقتصادی و زیست محیطی اجباری برای طرحهای بالای ۲۰ میلیارد ریال. قابل ذکر است که با همین اوصاف، استفاده از مصالح نامرغوب، تجهیزات ناکافی و غیراستاندارد در این پروژه قابل مشاهده است.

۳- انعقاد قرارداد طرح تحقیقاتی با عنوان طرح جامع مطالعاتی - تحقیقاتی و ترویجی فضای سبز کم آب طلب و بیابانزدایی جزیره قشم به مبلغ ۳ میلیارد ریال و رها شدن طرح بدون دستیابی به اهداف تعریف شده

۴- دریافت سود سپرده بانکی از حسابهای شرکت اصلی به مبلغ ۱۵ میلیارد ریال مغایر با جزء (۱) بند (ح) تبصره (۱۲) قوانین بودجه سال ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ و بند (ز) تبصره (۱۲) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور.

۵- عدم رعایت بند (ب) ماده (۱۷) قانون برنامه ششم توسعه و بخشنامه شماره ۱۳۷۱۱۰ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۶ و بند (ب) ماده (۲۰) قانون احکام دائمی و تبصره (۷) بند (الف) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ الی ۱۴۰۰ کل کشور به دلیل عدم تمرکز ۳۶ فقره حسابهای بانکی از طریق خزانه‌داری کل کشور نزد بانک مرکزی

د) عملکرد سازمان در حوزه اشتغال و رفع بیکاری

۱- عدم واریز یک درصد (۱٪) درآمد حاصل از عوارض ورود کالا و خدمات توسط سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی قشم به خزانه کل کشور از ابتدای سال ۱۳۹۹ لغایت پایان خرداد ماه ۱۴۰۰ جهت کمک به محرومین و نیازمندان بومی این مناطق از طریق نهادهای حمایتی جمعاً بالغ بر ۶ میلیارد ریال، مغایر مفاد بند (ج) ماده (۶۵) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور و بند (الف) ماده (۸۳) قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.

معظم انقلاب، مردم را فعالان، کارآفرینان، مبتکران، صاحبان مهارت و صاحبان سرمایه می‌دانند.

زنگنه اظهار کرد: متأسفانه باید این واقعیت را پذیرفت که طی چند دهه گذشته قوانین و دستورالعمل‌ها و سیاست‌ها برخلاف این مسیر بوده و نه تنها اقتصاد به مردم سپرده نشده بلکه نوعی بی‌اعتمادی به مردم به صورت پر رنگ دیده می‌شود. قوانین و سیاست‌ها در جهت پر رنگ کردن حضور دولت است. به بهانه‌های مختلف روز به روز عرصه به جریان مردمی اقتصادی تنگ‌تر می‌شود و نتیجه این نگاه در میان مدت و بلند مدت به ضرر اقتصاد کشور خواهد بود.

نماینده مردم تربیت حیدریه، مه‌ولات و زاوہ در مجلس یازدهم ادامه داد: در حوزه ارز سیاست‌های دولت قبل عملاً به جای تشویق صادرکننده، او را به واسطه سامانه نیما و تعهدات ارزی تنبیه نمود. منافذ مردمی و عادی ورود و خروج ارز از جمله صرافی‌ها دچار انسداد شد و عملاً تأمین ارز در انحصار دولت قرار داد که البته ارز ۴۲۰۰ به این انحصار کمک نمود. امیدواریم که دولت محترم و رئیس جدید بانک مرکزی این مهم را در دستور کار خود قرار دهد.

ایشان افزود: در حوزه‌های کشاورزی و دامداری متأسفانه با قیمت گذاری و ایجاد محدودیت در صادرات و واردات گوشت نه تنها دامداران را به خاک سیاه نشاندیم بلکه در نهایت نتوانستیم قیمت گوشت قرمز را در حد ارقام پیش‌بینی حفظ نماییم.

این نماینده مجلس در دوره یازدهم بیان کرد: در حوزه دهها هزار پروژه نیمه تمام که بیش از هزار همت برای آن نیاز است چرا نباید آن را به مردم واگذار نمائیم. می‌شود با تغییر فرمول‌ها بخش زیادی از پروژه‌های راه، ریل، بیمارستان و حتی پروژه‌های فرهنگی و هنری را به بخش خصوصی سپرد.

زنگنه در مورد روستاهای بیان کرد: به بهانه جلوگیری از زمین خواری، املاکی که دهها سال یک خانواده روستایی در آن سکونت داشته را ملی اعلام کردیم و آن املاک را با قیمت‌های بالا به مردم می‌فروشیم.

نماینده مردم تربیت حیدریه، مه‌ولات و زاوہ در مجلس یازدهم ادامه داد: متأسفانه بنیاد مسکن که قرار بود باعث رفع آمال محرومان و مستضعفان باشد، خود به بزرگ‌ترین مانع برای توسعه روستا نبديل شده است. در حوزه خودرو نیز تنها راه اعتماد به مردم است. برای حفظ انحصار دولت در دو

مصاحبه‌ها بودجه امسال را با مدیریت منابع و مصارف در حد کسری بودجه صفر تا امروز پیش برده اند، تشکر کنم و امیدوارم که دولت محترم با آسیب شناسی برنامه‌های پیشین توسعه رویکرد خوبی را تغییر داده و با توجه به تاکیدات رهبری بر مسئله محور بودن برنامه هفتم با انتخاب تعداد محدودی مسئله اصلی تمرکز خود بر حل همان مسائل معطوف دارد.

نماینده مردم تربیت حیدریه، مه‌ولات و زاوہ در مجلس یازدهم ادامه داد: امروز سؤال مردم از کارگزاران و نمایندگان مجلس این است که آیا مشکلات اقتصادی کشور به سامان خواهد رسید؟ آیا کشتی معیشت مردم در طوفان تورم به ساحل آرامش می‌رسد؟ و آیا می‌توان ماهها و سال‌های ثبات ارز را آرزو داشت؟ بنده پاسخ می‌دهم آری اما نسخه و راهبرد حل این مسئله چگونه است؟ در ۳۱ خرداد ۱۴۰۰ و تنها سه روز بعد از انتخاب ریاست محترم جمهور در نقطی از همین تربیون به ایشان عرض کردم که تنها راه بهبود اقتصاد بازگشت به تفکر اندیشمند شهید بهشتی است. آنجا عرض کردم که تفکرات شبیه مارکسیستی ابتدای انقلاب باعث شد که بخش عمدۀ اقتصاد به دولت سپرده شود و در برابر واگذاری امور به مردم مقاومت ایجاد گردد.

ایشان بیان کرد: رهبر معظم انقلاب در سال ۱۳۹۳ در جمع مردم شریف آذربایجان می‌فرمایند "یک اشکال بزرگ اقتصاد دولتی بودن آن است" ایشان می‌فرمایند" در اوائل انقلاب نگاه‌هایی وجود داشت که اقتصاد را به دست دولت سپرد و حالا هرچه تلاش می‌شود که اقتصاد منتقل شود به مردم و داده شود دست مردم، کار درست پیش نمی‌رود و سخت است". بنده عرض می‌کنم تنها راه حل مشکلات اقتصادی، مردمی نمودن اقتصاد است. اقتصاد مردمی یکی از اصول و مبانی اقتصاد مقاومتی است اما متأسفانه طی یک دهه گذشته این مفهوم فقط در حد شعار باقی مانده است.

نماینده مجلس در دوره یازدهم با بیان اینکه اقتصاد مردمی یعنی چه؟ افزود: رهبر معظم انقلاب در حرم امام هشتم (ع) در سال ۱۳۹۳ می‌فرمایند" اقتصاد مقاومتی، اقتصاد مردم بنیان است یعنی بر محور دولت نیست و اقتصاد دولتی نیست، اقتصاد مردمی است. با اراده مردم، با سرمایه مردم، حضور مردم تحقق پیدا می‌کند. کار اقتصادی و فعالیت اقتصادی دست مردم است و مال مردم است" البته گاه در مفهوم مردم هم شاهد انحرافاتی هستیم که مجدد اشاره می‌کنم که رهبری

رضاحسینی قطب آبادی خاطرنشان کرد: آنچا که کشاورز، دامدار و عشاير نمی‌توانند از تسهیلات حوادث، سرمادگی، سیل بیماری‌ها و نهادهای مرتبط بهره‌مند شوند ناراحت و معترض می‌شوند باید به دنبال نفوذ باشیم؛ نفوذیان یا نمی‌خواهند و یا نمی‌توانند و نمی‌گذارند و مسئول مربوطه یا ناتوان است و یا نفوذی، آنچا که گرانی بیداد می‌کند و مردم توان تأمین نیازهای خود را ندارند و از آینده مهم اقتصادی بیمناک هستند خروجی نفوذ در اقتصاد داریم. دست اندرکاران یا ناتوان یا نفوذی و یا بخیل هستند.

ایشان اظهار کرد: آنچا که تفاوت حقوق کارگران و کارمندان را داریم و هر روز که فاصله طبقاتی بیشتر می‌شود باز هم باید از نفوذ ترسید و چاره‌ای برای آن اندیشید.

ایشان تأکید کرد: آنگاه که مردم را به دسته‌های سیاسی تقسیم می‌کنیم و در خانواده‌ها دعواهای اصولگرایی و اصلاح طلبی راه میاندازیم و دایره انقلاب را تنگ و تنگ‌تر می‌کنیم، نفوذ در شکل خطرناک ظاهر می‌شود، نفوذ تنها جاسوس بازی نیست، بلکه بازی جاسوسان و طراحان آن نیز نفوذ است، اگر امروز بانک‌ها با پول مردم فربه شده و در دادن تسهیلات از پول خود مردم، به خودشان دریغ می‌کنند و جان بیچارگان را به لب می‌رسانند، حتماً نوعی نفوذ را باید جستجو کرد.

نماینده مردم شهر بابک تصريح کرد: اگر امروز با بخش‌های خصوصی و سرمایه‌گذاران این بخش، بی‌مهری می‌شود و آنان را به خارج از کشور هدایت می‌کنند، باید رد پای نفوذ را در راندن سرمایه‌ها و فرصت‌ها جستجو کرد، آنچا که حوزه‌هایی مانند مس که باید توسط جوانان متخصص و متعهد اداره شود و از افراد سالخورده استفاده نکنند، چه دلیلی دارد افراد سالخورده نظامی بازنشسته را بر سر کار بیاورند، آنچا که تصمیمات خلق الساعه و احساسی گرفته می‌شود و بنیان جامعه را متزلزل می‌کنند، باید دید چه کسی یا کسانی نفع می‌برند، امروز تبعیض در برخی موارد مردم را ناراضی کرده است، فلان فرد به خاطر لباس، مقام یا جایگاه خلاف و ظلمی می‌کند و به انواع مختلف سعی در تبرئه آنان می‌شود و در مقابل فردی که یک صدم آن گناهی ندارد، مورد بازخواست قرار می‌گیرد.

حسینی قطب آبادی یادآور شد: امروز برخی شعبان بی‌مخ‌های نفوذی به خود اجازه می‌دهند، به هر کسی و هر چیزی که مطابق میل آنان یا ارزش‌های آنان نباشد بتازند و کسی با آنان کاری ندارد و تاسف بارتر آنجاست که همه این کارها را به نام

شرکت خودرو ساز عملأ سیاست‌هایی اعمال می‌شود که راه را برای واگذاری به مردم می‌بندیم.

ایشان افروز: در خصوص مجوزهای کسب و کار اقدامی خوب توسط مجلس و دولت صورت گرفت که آن در حوزه تسهیل مجوزهای کسب و کار انجام شد اما متأسفانه هنوز تا نقطه مطلوب راه زیادی داریم.

زنگنه در حوزه مسکن ادامه داد: ساخت ۴ میلیون مسکن که نه تنها یک میلیون مسکن نیز بدون تغییر رویکردها و استفاده از ظرفیت مردمی انکان پذیر نیست. بایستی بدون بیم و هراس مدل‌هایی را طراحی کنیم که سرمایه‌گذاری برای بخش خصوصی در حوزه مسکن را جذاب نماییم و بتوانیم مشکل محرومین و مستضعفین را حل کنیم. به امید موقیت و سربلندی نظام جمهوری اسلامی.

مصطفی رضاحسینی قطب آبادی، نماینده شهر بابک، در نطق میان دستور خود که با سلام و درود خدمت ملت شریف ایران و تبریک میلاد با سعادت حضرت زهرا مرضیه (س) خدمت تمام زنان ایران زمین، آغاز کرد، گفت: وظیفه خود می‌دانم از وزیر کشور و معاون پارلمانی کشور و استاندار کرمان به جهت انتصاب فرماندار جدید شهر بابک که موجب ایجاد انگیزه بیشتر و آغاز دوباره کارها گردید صمیمانه تشکر کنم.

نماینده مردم شهر بابک در مجلس شورای اسلامی، ادامه داد: تاریخ گواه است؛ که هر گاه در هر سرزمینی نعمت رهبری وجود دارد؛ دشمنان نتوانستند در آن رخنه کنند و نتوانستند در آن نیرنگی ایجاد کنند. امروز ایران اسلامی از این نعمت برخوردار است؛ رهبری بصیر، حکیم، عالم، مدیر، مدبر و جانباز انقلاب داریم و دلیل کینه دشمنان و بدخواهان همین است که ایشان با هوشیاری توطئه‌ها را پیش‌بینی و هشدار می‌دهد و آن را خنثی می‌کنند.

ایشان تصريح کرد: رهبر انقلاب طی سال‌ها بارها از واژه نفوذ یاد کرده و آن را مهم دانستند و به همه هشدار داده‌اند. آنچه امروز شاهد آن هستیم، دلیلش بی‌توجهی برخی از مسئولان و دست اندرکاران به دستورات، نصایح و دلسویزی‌های مقام معظم رهبری است می‌خواهیم امروز از نفوذ و نفوذیان بگوییم، مقدمات نفوذ، روش نفوذ، مقابله و زمینه ساز دامنه و وسعت آن؛ آنچا که سعی دارند بین شیعه و سنی و بین ادیان الهی دوستگی ایجاد کنند حتماً خروجی نفوذ صورت پذیرفته است.

نماینده مردم فومن و شفت در مجلس شورای اسلامی، ادامه داد: برادر بزرگوار و پرتلash جناب آقای دکتر ریسی عزیز ریاست محترم جمهور، مشکل اساسی ما ضعف مدیریت و ناکارآمدی است، اینجانب به عنوان خادم مردم از جنابعالی میخواهم که نسبت به عزل و جابجایی مدیران ناکارآمد و بیتدبیر و نفوذی‌ها اقدام نمایید و با استفاده از مدیران متعدد، متخصص، جهادی و ولایی تحول عظیمی را در حوزه اجرایی به وجود آورید.

ایشان تصريح کرد: مطمئن باشد آب بدون حرکت مرداب است و مرداب هم مرگ آب، بخشی از مشکلات مردم در حوزه اقتصادی، معیشتی و اشتغال جوانان ربطی به تحریم‌ها ندارد، این مشکلات با تفکر جهادی و انقلابی و ما می‌توانیم قابل حل باشند.

بهروزی فر اظهار کرد: ایران اسلامی کشوری مملو از توانمندی‌ها، فرصت‌ها و ظرفیت‌های مادی و معنوی اما با تفکر ما نمی‌توانیم نمی‌توان قله‌های عزت و پیشرفت را فتح کرد. ایشان افزود: تجربه ۸ سال دفاع مقدس با همین تفکر و روحیه جهادی و ایثار که ما می‌توانیم در اوج تحریم‌های ظالمانه غرب و شرق ۸ سال با دشمن تا بُن دندان مسلح جنگیدیم یک وجب از خاک کشور عزیزان را به دشمن ندادیم.

بهروزی فر در تذکر به وزیر جهادکشاورزی بیان کرد: جناب آقای ساداتی نژاد، برج یکی از محصولات استراتژیک و قوت مردم است که متأسفانه از لیست محصولات استراتژیک خارج شده، افزایش بهای ادوات کشاورزی و سومون دفع آفات و نرخ کود شیمیایی به حدی رسیده که اکثر قریب به اتفاق کشاورزان عزیز و زحمتکش توان خرید آن را ندارند در این رابطه حتماً تجدیدنظر شود.

ایشان افزود: بحث لاپرواپی آبندان‌ها و انهر امروز دیر شده و می‌باشد در اسرع وقت اقدام شود.

نماینده مردم در مجلس یازدهم، در تذکر به وزیر نیرو، یادآورد شد: برادر عزیزم جناب آقای محربایان، افزایش تصاعدی بی‌رویه آب بهای کشاورزان در سال زراعی جاری از سوی شرکت وابسته به وزارت نیرو با عنایت به سنتی و تلفیقی بودن شبکه‌های آبیاری در منطقه بیلان در هر هکتار از مبلغ ۹۴۰ هزار تومان در سال ۱۴۰۰ به ۳ برابر افزایش پیدا کرده این چه حمایتی از تولید است؟ همچنین مشکلات مربوط به فرسودگی

خداء، پیغمبر، اسلام و انقلاب انجام می‌دهند، اینجاها باید دنبال نفوذ بود، اعتیاد به سنین پایین جامعه رسیده است، فساد اخلاقی بیشتر شده است، صدا و سیما هیچ برنامه‌ای ندارد، هیچ پروژه‌ای برنامه‌فرهنگی نداریم و انتظار داریم جوانان، نوجوانان و کودکان ما با تکنولوژی جدید به سمت برنامه‌های تنظیم شده توسط دشمن نروند، تم فیلم‌ها و سریال‌ها و نوشته‌ها همه برپایه‌های یک شبه ثروتمند شدن، طلاق، ادبیات غیر محترمانه خانواده‌ها و غیره است، چگونه می‌توانیم نسل را با این فیلم‌ها تربیت کنیم.

قطب آبادی در پایان خاطر نشان کرد: امروز جامع فرهنگیان در ابتدای ترین مسائل خود مانده‌اند و نیاز به همراهی دارند، فکری به حال آنها بکنیم، فردا دیر است، امروز علی‌رغم همه محبت‌هایی که به برخی از کشورهای همسایه کردیم، دیدیم که چگونه به ما خیانت کردند و حتی در بحث ورزشی نیز به تمامیت ارضی و سیاسی ما جسارت کردند، تاریخ گواه است این سرزمین همواره از نفوذ ضربه خورده است، آنچا که میرزا آقا خان نوری‌ها موجود در ارکان تصمیم‌گیری عامل بیگانه بودند و اندرونی‌هایی که برای به تخت نشستن شوهر یا فرزندشان به تخت همه کار کردند، وزیر میراث فرهنگی ضعیف است، ۲ سال است به ایشان در ارتباط با شهرستان شهر بابک تذکر می‌دهم، توجهی نمی‌کند، آقای وزیر کار مدیر کل شما می‌گوید اشتغال و بردن سرکار به ما ارتباط ندارد، چه چیز به شما ارتباط دارد، انتصابات سیاسی و انتخاباتی و سیاسی کاری؟ آقای وزیر صمت، به فکر حوزه صنعت مس باشید فردا خیلی دیر است، کشور نیازمند آسیب شناسی سیاسی و اجتماعی است و باید پیشگیری قبل از درمان کنیم، کوتاهی صورت پذیرفته است، دولت از ظرفیت مجلس و نمایندگان بهره ببرد، یک دست صدا ندارد، همشهریان عزیزم، امروز آرامش و سعه صدر شماست که می‌تواند مشکلات را برطرف کند، غیر از این راهی نداریم.

خلیل بهروزی فر، نماینده فومن و شفت در نطق میان دستور خود گفت: عزت و امنیت ملی، اقتدار بین‌المللی، استقلال و حاکمیت سرزمین منوط به پیروی از منویات مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) و آرمان‌های امام راحل و شهدای عزیز در چارچوب ظرفیت‌های قانونی و نگاه کارشناسی و توجه به منافع عمومی و همراهی با مردم است بر این اساس در راستای استیفاده حقوق مردم برخی از چالش‌های مهم را در چند نکته به سمع و نظر شما عزیزان می‌رسانم.

تسهیلات کم بهره توسط بانک کشاورزی تسريع شود؛ باگداران اهر نیز در مورد هزینه نگهداری میوه در سرداخنهای اختلاف فاحش قیمت با شهرستان‌های همجوار دارد گلایه دارند می‌طلبد دستور رسیدگی به این مشکل صادر شود.

ایشان با مورد خطاب قرار دادن وزیر نیرو ادامه داد: عملیات اجرای سدهای حوزه انتخابیه هنوز آغاز نشده و همچنانی احداث تصفیه خانه و فاضلاب شهر هریس به کندي پیش می‌رود و مجوز اجرای فاز دوم نیروگاه سیکل ترکیبی هریس هنوز ارائه نشده انتظار می‌رود تمهیدات و دستورات لازم صادر شود.

نماینده مردم اهر و هریس در مجلس یازدهم با مورد خطاب قرار دادن وزیر آموزش و پرورش گفت: چرا پاداش فرهنگیان به موقع پرداخت و مشکل نیروهای نهضتی، پیش دستانی و غیرانتفاعی‌ها رفع نمی‌شود؛ به منظور توجه به خدمات و زحمات فرهنگیان انتظار می‌رود یکی از فرزندان واجد شرایط در زمان بازنیستگی جایگزین شود و وزیر به این مهم توجه کند.

محرم زاده یخفروزان خطاب به وزیر گردشگری و میراث فرهنگی افزوود: در اوایل سال جاری برای مشکلات احصا شده منطقه دستور صادر کردید چرا هنوز این دستورات اجرایی نشده است می‌طلبد دوباره دستورات لازم صادر شود. عضو مجمع نماینده‌گان استان آذربایجان شرقی، اقدام موهن و وقیحانه نشريه فرانسوی را به شدت محکوم کرد.

(۶) تذکرات آینین‌نامه‌ای، تذکرات شفاهی و اخطار قانون اساسی
نیکزاد نایب، رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به اظهارات رئیس سازمان برنامه و بودجه مبنی بر تحقق ۱۰۰ درصدی منابع بودجه سال جاری خواستار شفاف سازی و اطلاع رسانی دولت درخصوص تخصیص مصارف بودجه در سطح ملی و استانی شد و بیان کرد: این‌که آقای میرکاظمی به عنوان رئیس سازمان برنامه و بودجه اعلام کرده است که بودجه سال ۱۴۰۱ بدون کسری بوده و ۱۰۰ درصد منابع آن محقق شده است باید مستحضر باشند که براین اساس باید ۹ دوازدهم تمام پیش‌بینی‌های مصارف و ۹ دوازدهم تمام پیش‌بینی‌های بودجه جاری تاکنون پرداخت می‌شد.

ایشان در ادامه با بیان اینکه باید بودجه عمرانی تخصیص می‌یافت، اظهار کرد: این‌که آقای میرکاظمی گفتند منابع بودجه ۱۰۰ درصد محقق شده، لذا مصارف بودجه به همراه اعتبارات عمرانی باید پرداخت می‌شد. اکنون اعتبارات عمرانی

شبکه‌های آب در سطح روستاهای و حتی در سطح شهرها در استان گیلان یکی دیگر از معضلات و مشکلاتی است که وجود دارد، در توسعه و در ارتباط با آبرسانی آب آشامیدنی سالم به روستاهای هم اقدام موثر صورت بگیرد.

بهروزی‌فر، در پایان با اشاره به مشکل فرسودگی شبکه‌های برق در این منطقه خواستار رفع آن در اسرع وقت شد.

احمد محروم زاده یخفروزان، نماینده اهر و هریس در نطق میان دستور با تبریک سالروز میلاد حضرت فاطمه (س) و روز زن ضمن تشكر از اعضای کمیسیون اجتماعی و هیأت رئیسه و همچنانی نماینده‌گان مجلس برای پرداختن به طرح ساماندهی کارکنان دولت، گفت: امیدوارم این طرح هر چه سریع تر نهایی و تبدیل به قانون و اجرا شده تا مشکلات کارکنان شرکتی هر چه سریع تر حل و فصل شود.

ایشان خطاب به رئیس جمهور افزوود: مردم ایران اسلامی به عنوان صاحبان نظام و انقلاب از لحاظ معیشت و گذران زندگی سخت در مضيقه هستند بنابراین مهار تورم و افزایش پول ملی امری بسیار ضروری است و انتظار داریم در این رابطه تدبیر جدی اتخاذ شود.

نماینده مردم اهر و هریس در مجلس یازدهم ادامه داد: مطالبه مردم اهر و ارسباران فرمانداری ویژه است بنابراین ضروری است رئیس جمهور دستور تصویب و اجرای آن را صادر کند.

محرم زاده یخفروزان خطاب به رئیس جمهو و وزیر صمت، گفت: مردم ایران از کیفیت و قیمت خودرو که روز به روز در حال افزایش است بسیار گلایه مند هستند و شاهد جانباختن روزانه دهها نفر از هموطنانمان در جاده‌ها هستیم؛ کی و چه زمانی قرار است این مشکلات مرتفع شود؟ مجلس مجوزواردات خودروهای خارجی را صادر کرد تا در قیمت و کیفیت رقابت ایجاد شود چرا در این امر مهم تسريع نمی‌شود.

عضو مجمع نماینده‌گان استان آذربایجان شرقی با مورد خطاب قرار دادن وزیر صمت، افزوود: منطقه ارسباران به مرکزیت اهر دارای ظرفیت و پتانسیل بسیار بالا به ویژه در حوزه معادن بوده و عملیات اجرایی در معادن بسیار کند و لاک پشتی است؛ جوانان منطقه از بیکاری مضعاف در رنج هستند در این رابطه درخواست داریم تمهیدات جدی اتخاذ شود.

نماینده اهر خطاب به وزیر جهاد کشاورزی، گفت: کشاورزان، دامداران و عشایر غیور شهرستان‌های اهر و هریس برای تهیه علوفه در فشار هستند در این رابطه ضروری است در پرداخت

بودجه پروژه‌های عمرانی باید تخصیص پیدا کند ما نیز موافق بوده و انتظار می‌رود سازمان برنامه و بودجه به سرعت بودجه مربوط به عمران و اشتغال را تخصیص دهد.

علی نیکزاد نایب رئیس مجلس در ادامه توضیحات حاجی بابایی اظهار کرد: این که رئیس کمیسیون برنامه تأکید کردند ۲۰ درصد صندوق توسعه ملی برای بحث اشتغال و پروژه‌های عمرانی تخصیص یافته و منابع بودجه تا پایان سال ۱۰۰ درصد محقق می‌شود ما نیز منتظر بوده و امیدواریم با تحقق آن شاهد عمران و آبادانی کشور باشیم.

حسن محمدیاری، نماینده طوالش و رضوانشهر و ماسال در اخطاری با استناد به بندهای ۹ و ۱۲ اصل سوم قانون اساسی، گفت: ابتدا توهین نشریه فرانسوی را محکوم نموده و انتظار دارم مسئولین حوزه فرهنگ به این توهین پاسخ مناسبی بدهند.

نماینده مردم طوالش و رضوانشهر و ماسال در مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه اساساً مناطق آزاد برای این ایجاد شده‌اند که امکانات بیشتری را در اختیار شهروندان و صاحبان صنایع قرار دهند، ادامه داد: امکانات باید عادلانه و منصفانه باشد به صورت مثال در منطقه آزاد آنلی در حوزه‌های مختلف شاهد بی‌عدالتی هستیم و حتی در زیرساخت‌های اولیه نیز مشکل داریم.

ایشان با تأکید بر اینکه موهبات الهی باید برای مردم کارآیی داشته باشد، عنوان کرد: در الحال ساحل زیبای دریای خزر به منطقه آزاد شاهد موازی کاری‌ها هستیم حتی در بحث تردد خودروها با پلاک منطقه آزاد نیز بی‌عدالتی‌های وجود دارد در این خصوص انتظار داریم مجلس به عنوان خانه امید مردم مسائل را جزو اولویت‌ها قرار دهد.

نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه متأسفانه در حوزه عشايری و روستایی شاهد سیاست‌های انقباضی دولت هستیم و عشاير دیگر قادر نیستند کمر عمل کرده که روستاییان و عشاير دیگر قادر نیستند کمر راست کنند، گفت: تولیدات و محصولات روستاییان و عشاير از آنها خریداری نمی‌شود و حمایتی نیز از آنها صورت نمی‌گیرد، در بحث طرح هادی نیز با سیاست‌های انقباضی برای عشاير و روستاییان مشکلاتی ایجاد شده است.

سلمان اصحابی، نماینده زبرکوه و قائنات در تذکر شفاهی خود گفت: یک بار دیگر توهین نشریه سخیف و زرد فرانسوی

در سطح استان‌ها تنها ۱۲ درصد تخصیص یافته و اعتبارات ملی نیز ۶ درصد تخصیص یافته است. همکاران متعددی به ما مراجعه داشتند و خواستار شفاف سازی بر این موضوع شدند. انتظار می‌رود که دولت درباره تخصیص اعتبارات عمرانی و اعتبارات استانی و ملی اطلاع‌رسانی دقیقی داشته باشد.

حمیدرضا حاجی بابایی، رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی درخصوص اظهارات دکتر میرکاظمی رئیس سازمان برنامه و بودجه مبنی بر تخصیص ۱۰۰ درصدی منابع بودجه سال ۱۴۰۱ بیان کرد: نکته‌ای که نایب رئیس مجلس شورای اسلامی و سایر نمایندگان به آن اشاره کردند که اگر منابع دولت در بودجه سال جاری ۱۰۰ درصد تحقق پیدا کرده چرا پروژه‌های عمرانی درصد کمی پیشرفت داشته است؟ از یک جهت درست است اما صحبت بمنه و آقای میرکاظمی این بود که تا پایان سال منابع بودجه ۱۰۰ درصد تحقق می‌باید که این در چند سال اخیر بی‌سابقه بوده و نکته آن این است که مجلس شورای اسلامی و نمایندگان بیدار بودجه‌ای مصوب کردند که منابع آن روشن بوده و هر کس گفت که مجلس مصوباتی داشت که منابع آن موهون بود، غلط است.

ایشان در ادامه اظهار کرد: اما در مصوبه ترمیم حقوق کارکنان و بازنشستگان ۶۵ همت از بودجه عمرانی به این بخش اختصاص یافت. اخیراً با تحریق ۲۰ درصدی از صندوق توسعه ملی که جزو منابع بودجه بود و به دلایلی تاکنون انجام نشده بود و با فروش نفت رئیس سازمان برنامه و بودجه در گزارشی که به کمیسیون برنامه و بودجه ارائه کرد تأکید کرد که تا پایان سال منابع بودجه ۱۰۰ درصد تحقق می‌باید.

نماینده مردم همدان در مجلس شورای اسلامی تصريح کرد: رئیس سازمان برنامه و بودجه تأکید داشت که این ۲۰ درصد که از صندوق توسعه ملی اخیراً به بودجه اضافه می‌شود به سمت اشتغال و پروژه‌های عمرانی خواهد رفت و قول داد در سه ماهه آخر سال بودجه پروژه‌های عمرانی به شدت افزایش یابد و بودجه آنها را تخصیص دهد. زمانی که با بررسی کامل و دقیق شرایط به جمع‌بندی می‌رسیم قطعاً منابع دولت تحقق می‌باید، القای کسری در بودجه به افزایش قیمت ارز و تورم در سطح جامعه و افزایش نگرانی مردم می‌انجامد.

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه در ادامه تأکید کرد: در سخت‌ترین شرایطی که جامعه بین‌الملل ایجاد کرد ما موفق شدیم منابع خود را در بودجه سال ۱۴۰۱ تأمین کنیم. این که

خرید خدمات آموزش و پرورش از اولویت‌ها است که باید به آن توجه شود.

ولی الله بیاتی، نماینده تفرش، آشتیان در تذکر شفاهی خود گفت: ۲۰ دی سالروز شهادت امیرکبیر است، از این رو ۲۰ دی به روز فراهان نام گرفته است و به مردم این منطقه این روز را تبریک می‌گوییم.

نماینده مردم تفرش، آشتیان در مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: آمار امروز در تصمیم‌گیری‌ها خلل ایجاد می‌کند، ایرانی که در حال توسعه است، آمار، پایه و اساس توسعه پایدار آن است از این رو باید کیفیت کاربرد آمار در برنامه‌ریزی ملی و منطقه‌ای ارتقاء پیدا کند. هدف از تشکیل مرکز آمار تولید داده‌ها است، ما به نظامی نیاز داریم که از متخصصین آمار برای تحلیل داده‌ها استفاده کند تا نتایج آمار معتبر و افراد در برابر آن مسئول باشند. انتظار می‌رود با ارائه هر گزارش آماری نظارت تخصصی نیز صورت گیرد.

ایشان ادامه داد: آخرین سرشماری جمعیتی در سال ۹۵ انجام شد که آمار آن سال با امسال تقاضت زیادی دارد و طبق قانون باید سال ۱۴۰۲ سرشماری جمعیتی تکرار شود و از دولت می‌خواهیم در این زمینه اقدامات لازم را انجام دهد.

نماینده مردم در مجلس پژوهش اظهار داشت: دستگاه‌های دولتی برنامه‌ای برای حمایت از جذب سرمایه‌گذار ندارند و سرمایه‌گذار در پیچ و خم اداری گرفتار می‌شود، از دولت می‌خواهیم فرآیند جذب سرمایه‌گذار را تسهیل کند، نوسان قیمت ارز، افزایش قیمت روزانه کالا باعث عدم تمایل سرمایه‌گذاری شده است و متأسفانه سرمایه‌گذار سرمایه خود را به خارج از کشور می‌برد.

سیداحمد رسولی نژاد، نماینده دماوند و فیروزکوه با اشاره به سیل مرداد ماه دماوند و فیروزکوه عنوان کرد: این سیل در روستاهای توابع فیروزکوه نزدیک به ۷ هزار میلیارد تومان خسارات سنگین وارد کرد و در روستای مرزداران ۱۵ نفر جان خود را از دست دادند.

نماینده مردم دماوند و فیروزکوه در مجلس با بیان اینکه بخش اعظمی از منابع این روستا با سیل مرداد ماه از بین رفت، افزود: اخیراً شنیدم که پس از ۶ ماه ۱۵ میلیارد تومان برای جبران خسارات این شهرستان مصوب شده که مقرر شد بین ۵۰ تا ۱۰۰ میلیون تومان و دیعه مسکن توزیع شود که این رقم نیز هنوز پرداخت نشده است.

به مقدسات اسلام نبوی نشان داد که مکرون عروسک خیمه شب بازی آمریکا، انگلیس و اسرائیل است و قطعاً اسنادی که این برده به دستور اربابانش با تحويل افزایش قیمت‌های سوخت و مالیات در کشورش برای فعالیت و پایدار تروریسم مخصوصاً داعش هزینه کرده است به زودی افشا و منتشر خواهد شد.

نماینده مردم زیرکوه و قائنات در مجلس یازدهم افزوود: توجه ویژه به استان‌های محروم مخصوصاً خراسان جنوبی که خشکسالی و نبود نهاده‌های دامی در کنار گرانی، زندگی آنها را سخت‌تر کرده، یک تکلیف و امری الزام آور برای قوای سه گانه است.

ایشان افزوود: قدم اول عدالت در پرداخت یارانه، باید یارانه مردم محروم با آن شخصی که در کلانشهرها از امکانات و زیرساخت‌ها برخوردار است، تفاوت داشته باشد. دولت در کشور برای این موارد یارانه قرار داده است که به دلیل محرومیت و نبود زیرساخت‌ها در استان، مردم نه تنها یارانه آن را نمی‌گیرند، بلکه از خدمات آن نیز بی‌بهره هستند.

اسحاقی بیان کرد: شهرستان‌های قائنات و زیرکوه با توجه به همچویاری با کشور افغانستان از سویی به آن وجهه‌ای بین‌المللی داده و از سوی دیگر به دلیل وجود دانشگاه دولتی و موفقیت بزرگ‌مهر قائنات، دانشکده علوم پزشکی دانشگاه‌های آزاد، پیام نور، فنی و حرفه‌ای و حوزه‌های علمیه آن را به کلکسیونی از آموزش عالی در حوزه بین‌الملل تبدیل کرده است.

ایشان ادامه داد: دولت مکلف است مذاکرات لازم را در این خصوص با کشورهای افغانستان، پاکستان و هندوستان انجام داده و بستر را برای حضور نخبگان و علاقه مندان به کسب درجات عالی علوم آن کشورها فراهم کند.

اسحاقی با تأکید بر لزوم جذب نیروهای سلامت مطرح کرد: آزمون نیروهای طرحی، پایان طرحی، قراردادی‌های ۸۹ روزه سلامت؛ مجاهدت در وسط میدان بوده است. آنان از این آزمون سربلند بیرون آمده اند، اکنون دولت باید قدرشناسی خود را که خواست ملت است، نشان دهد و پس از ارزیابی، به همان آزمون‌های تجربی بسنده کرده و آنها را جذب کند.

ایشان با تأکید بر لزوم اجرای کامل قانون رتبه بندی معلمان تصریح کرد: تسریع در بررسی طرح ساماندهی کارکنان، همسان‌سازی حقوق بازنیستگان، توجه به حقوق معلمان حق التدریس و آموزش دهنده‌گان نهضت سوادآموزی، نیروهای

مدعیان از تفسیر قانون پرهیز کنند. هیأت رئیسه نیز به سوگند خود پایبند باشد

رحمت الله نوروزی، نماینده علی آباد کنول در تذکر شفاهی با اشاره به عدم کسری بودجه سال ۱۴۰۱ گفت: ضمن تشکر از رئیس جمهور برای آنکه شاهد کسری بودجه نیستیم، باید گفت تخصیص ۷ درصدی اعتبارات معنا ندارد، همه پروژه‌های عمرانی مانده، از میرکاظمی می‌خواهیم تخصیص اعتبارات برای پیشرفت پروژه‌های عمرانی را رقم بزنند.

نماینده مردم علی آباد کنول در مجلس یازدهم بیان کرد: وزیر آموزش و پرورش نسبت به اجرای رتبه بندی فرهنگیان اقدام کند، صندوق ذخیره فرهنگیان باید سودده باشد، اما متأسفانه تاکنون دولت سهم خود به این صندوق را پرداخت نکرده است.

شهیار حسن پوریگلری، نماینده سیرجان و بردسیر در تذکر شفاهی ضمن تبریک ولادت حضرت زهرا (س) و روز زن، گفت: حضور پرشور و معنادار عاشقان راه و مکتب سردار دل‌ها حاج قاسم سلیمانی در سومین سالگرد شهادت آن عزیز که تداعی اربعین سیدالشهدا (ع) را به همراه داشت بیانگر آن است که ایران اسلامی برخلاف جوسازی‌های دشمنان انقلاب اسلامی که عده‌ای فریب خورده‌اند عاشقانه در مسیر اهداف خود حرکت می‌کنند.

نماینده مردم سیرجان و بردسیر در مجلس گفت: حضور اعجاز‌گونه مردم شیدای مکتب حاج قاسم در هر ساعت از شبانه روز در سرمای سوزناک کرمان فریاد عشق و دلدادگی به شهید و مکتب شهادت است.

ایشان عنوان کرد: اینجانب بر خود لازم می‌دانم از همه مردم عزیز، بزرگوار، مومن و متدين که حضوری شکوهمندانه داشته اند، تشکر کنم. همچنین از برگزارکنندگان اعم از امام جمعه کرمان، استاندار، خانواده شهدا، هیأت‌های مذهبی، بسیجیان، فرماندهی سپاه، نیروی انتظامی، شرکت‌های صنعتی-معدنی گلگهر، گهرزمین و مس تشکر می‌کنم.

حاجت‌الاسلام حسین جلالی، نماینده رفسنجان و انار در تذکر شفاهی، گفت: چرا صنایع ملی مس على رغم مصوبه دولت از ایجاد نیروگاه‌های خورشیدی و سیکل ترکیبی در رفسنجان خودداری می‌کنند، لایروبی قنوات رستایی در انار و رفسنجان پس از سیل با مشکل جدی مواجه شده که لازم است وزارت جهاد کشاورزی در این زمینه اقدامات فوری انجام دهد.

ایشان خطاب به رئیس جمهور گفت: ۶ ماه از وقوع سیل و ۴ ماه از شروع فصل سرما در شهرستان سردسیر فیروزکوه می‌گذرد، این طور عنوان شده که وزارت کشور زمانی این ارقام را پرداخت می‌کند که موافقنامه امضا شود و این مسئله موجب نارضایتی اهالی شده است.

رسولی نژاد با یادآوری اینکه رئیس جمهور پس از وقوع این سیل بالفاصله در منطقه حاضر شد، افroot: اما متأسفانه دستورات پیگیری نشده و دستاورد چندانی نداشت.

نماینده مردم در مجلس یازدهم اضافه کرد: همچنین احداث سد نمروд در شهرستان فیروزکوه به ویژه به روستای سرسیز سولقان خسارات زیادی وارد کرده است و این روستا و برخی روستاهای همچوar بلا تکلیف هستند که باید تملک اراضی و انتقال آب آشامیدنی برای اهالی این روستاهای تعیین تکلیف شود.

حجت‌الاسلام سید کاظم موسوی، نماینده اردبیل، نمین، نیر و سرعین، ضمن تبریک ولادت حضرت فاطمه زهرا (س) در تذکر شفاهی گفت: وزیر کشور تبدیل وضعیت نیروهای قراردادی و پیمانکاری در ادارات، وزارت‌خانه‌ها و شهرداری‌ها را مد نظر قرار دهد، چرا که امنیت شغلی بسیار مهم است، مجلس انقلابی در این زمینه مصوبه‌ای داشته است که انتظار می‌رود مسئولان مربوطه نسبت به اجرای آن اقدام کنند.

نماینده مردم اردبیل و نمین و نیر و سرعین در مجلس یازدهم ادامه داد: بسیاری از نیروها با سابقه ۲ تا ۱۵ سال چشم انتظار اجرای تبدیل وضعیت هستند.

غلامحسین رضوانی، نماینده تهران، شمیرانات، ری، اسلامشهر و پردیس در تذکر شفاهی خود با بیان اینکه از مهترین دلایل تورم، کسری بودجه است، گفت: طبق اعلام رئیس سازمان برنامه و بودجه و رئیس کمیسیون برنامه و بودجه، بودجه امسال بدون کسری است و این مسئله یک موضوع فلسفی نیست که به دلیل گرایش‌های سیاسی مورد انکار قرار گیرد.

نماینده مردم تهران، شمیرانات، ری، اسلامشهر و پردیس در مجلس ادامه داد: بر اساس اصل ۱۲۶ قانون اساسی ارائه لایحه بودجه به عهده رئیس جمهور بوده و بودجه برنامه یک سال اداره کشور است، هیچ مستند قانونی مبنی بر اینکه بودجه سالیانه الزاماً باید بررسی از برنامه ۵ ساله باشد، ارائه نشده لذا

کندی پیش می‌رود، شایسته است به این موضوع رسیدگی شود.

نماینده مردم جیرفت و عنبرآباد در مجلس یازدهم تأکید کرد: دولت خدمتگزار برای آتش نشانان، محیط بانان محیط زیست و ناجیان هلال احمر که در حین خدمت جان خود را از دست می‌دهند، شهید خدمت لحاظ کند.

اعظمی در تذکری خطاب به وزرای صمت و نیرو گفت: پروژه بخش ساردویه به فراموشی سپرده شده است، لطفاً به این موضوع رسیدگی کنید.

مجتبی بوسفی، نماینده اهواز و باوی در تذکر شفاهی خطاب به شرکت مخابرات گفت: بهبهانه گران کردن آبونمان، خدمات در حوزه مخابرات و همچنین شرکت‌های مرتبط با آن افزایش یافته و حقوق و مطالبات بحق ۶۰ هزار نیروی بازنیسته آن و حق و حقوق کارکنان و کارگرانی که در شرکت مخابرات مشغول هستند را پرداخت کند.

ایشان با اشاره به موضوع تبدیل وضعیت‌ها مطرح کرد: هیچکدام از تبدیل وضعیت‌ها انجام نشده، البته در سیستم نظارتی مجلس این موضوع را پیگیری می‌کنیم که شرکت مخابرات به تعهدات خود نسبت به بازنیسته‌ها و شاغلان عمل کند و خلف وعده آن پیگیری شود.

نماینده مردم اهواز و باوی در مجلس یازدهم با اشاره به بودجه ۱۴۰۲ مطرح کرد: در فصل بودجه به سر می‌بریم، در موضوع افزایش حقوق بازنیستگان تأمین اجتماعی، صندوق‌هایی مانند نفت، فولاد و بانک‌ها هم اکنون باید افزایش را انجام دهیم و هماهنگ با تورم باشد و اتفاقات سال گذشته دیگر رخ ندهد و کمکی باشد به افزایش حقوق بازنیستگان تأمین اجتماعی، فولاد، نفت و بانک‌ها و دیگر صندوق‌ها.

حجت‌الاسلام مجید نصیرائی، نماینده فردوس، سرایان، طبس و بشرویه ضمن تبریک میلاد حضرت فاطمه (س) در تذکر شفاهی خود خطاب به وزیر جهاد کشاورزی گفت: این روزها دامداران، مرغداران و عشاير حوزه انتخابیه بندۀ دچار مشکلات جدی هستند.

نماینده مردم فردوس و سرایان و طبس و بشرویه در مجلس ادامه داد: به دلیل خشکسالی‌های بی در پی و ضعف‌های اقتصادی ایجاد شده برای افراد مذکور امکان تأمین نهاده دامی مناسب وجود ندارد. قول‌هایی که مسئولان دادند نیز اجرایی

نماینده مردم رفسنجان و انار در مجلس خطاب به وزیر نیرو، گفت: طرح انتقال آب خلیج فارس به شهرستان‌های انار و رفسنجان مصوب شده چرا این طرح عملیاتی نمی‌شود، وزارت نیرو چرا ماده ۲۷ و ۲۸ انتقال آب کشاورزی را همانند بخش صنعت اصلاح و اجرایی نمی‌کنند. باید آب کشاورزی به گلخانه‌ها تخصیص پیدا کند.

ایشان ادامه داد: چرا مصوبه سفر ریاست جمهوری به استان کرمان در خصوص خط ریلی کرمان به رفسنجان و انار اجرایی نمی‌شود. اگر بنا است از پس‌آب فاضلاب شهری در حوزه‌های صنعت و کشاورزی استفاده شود چرا در شهرستان‌های مذکور خبری از اجرای طرح فاضلاب شهری نیست.

نماینده مردم در مجلس خطاب به معاون اول رئیس جمهور، گفت: تأمین یک میلیون مسکن در سال وظیفه دولت است، تاکنون در استان کرمان و شهرستان رفسنجان خبری از اجرای نهضت ملی مسکن نیست.

جلالی در پایان خاطرنشان کرد: مجلس باید در اجرای قانون عفاف و حجاب نظارت لازم را اعمال کند.

محمد احمدی بیغش، نماینده شازند در تذکر شفاهی خود گفت: امروز قبل از جلسه علنی رئیس مجلس مطالبی را در خصوص لوایح برنامه و بودجه بیان فرمودند که باید عرض کنم تفسیر آیین‌نامه بر عهده شخص رئیس و یک نفر نیست. اگر تفسیری لازم باشد همه نمایندگان باید نظر بدهند.

نماینده مردم شازند در مجلس ادامه داد: آقای رئیس اگر واقعاً دغدغه دارند باید از آذرماه این مطالب را بیان می‌کرند نه در آستانه بهمن ماه. همچنین رئیس مجلس توجه فرمایند که نمایندگان فهیم هستند و نظر مشاوران ایشان وحی منزل نیست.

ایشان ادامه داد: مطالبی که گفته شد نیازی به جلسه غیرعلیٰ هم نداشت. اگر مقداری در جامعه، سطح خیابان و میان مردم باشید، نظرات جامعه را متوجه می‌شوید.

احمدی بیغش خطاب به نمایندگان مجلس عنوان کرد: درخواست می‌کنم موضوع بودجه و حاشیه‌های آن را جدی بگیرید و هر کلمه و هر جمله مفهوم خاص خودش را دارد.

ذبیح الله اعظمی ساردویی، نماینده جیرفت و عنبرآباد در تذکر شفاهی گفت: مردم هنوز از کپسول‌های گاز برای مصارف خود استفاده می‌کنند، انتقال گاز در جیرفت و روستاها به

نشده است لذا انتظار داریم وزیر جهاد کشاورزی در این خصوص اقدام کند. امروز بهتر از فردا است.

نصیرائی عنوان کرد: وضعیت ایجاد شده موجب آسیب به دامداران و مرغداران شده و اگر سریع‌تر اقدامی صورت نگیرد این آسیب بیشتر خواهد شد. مسئولان قول‌ها و تعهدات را به صورت جدی دنبال کرده و به عهدهشان وفادار باشند.

سیدعلی موسوی، نماینده ملکان در صحن علنی طی سخنانی ضمن تبریک ولادت حضرت زهرا (س)، گفت: ای رهبر فرزانه سخنان دیروز شما در جمع مردم قم به گوش جان شنیدیم و ما در خدمت رهبر عزیزمان خواهیم بود.

(۷) اعلام ختم جلسه: جلسه آینده ساعت ۴۵:۷ صبح

روز چهارشنبه ۱۴۰۱/۱۰/۲۱